

ASSENEDE, ROZEMARIJNSTRAAT

Archeologienota: Verslag van Resultaten.

RAPPORT NR. 1489

Titel

Archeologienota Assenede, Rozemarijnstraat: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Jeroen Vermeersch & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2023-019

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2023A333

Plaats en datum

Beerse, 26/02/2024

INHOUD

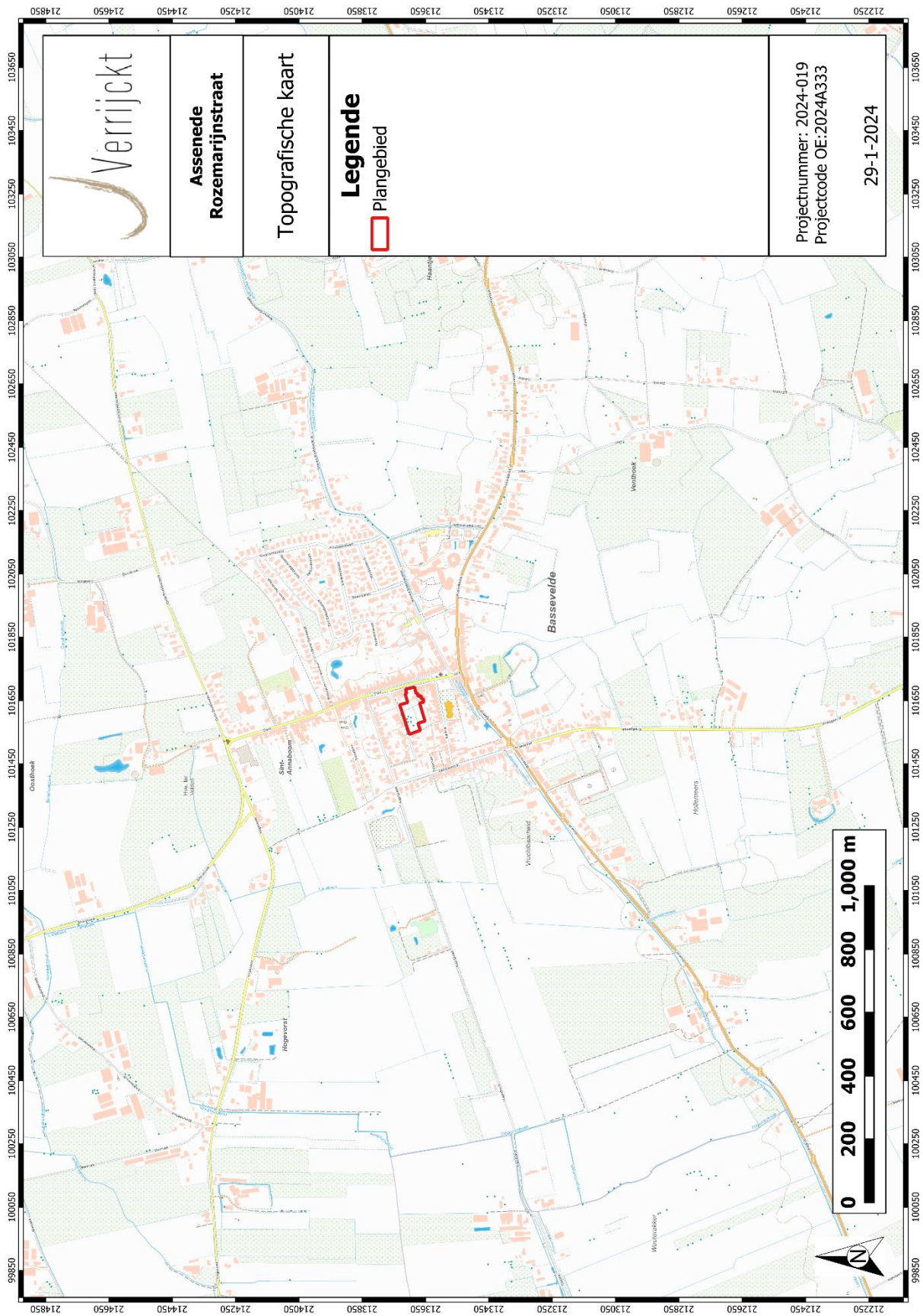
1	Bureauonderzoek.....	3
1.1	Beschrijvend gedeelte.....	3
1.1.1	Administratieve gegevens.....	3
1.1.2	Onderzoeksopdracht	6
1.1.3	Juridisch kader.....	6
1.1.4	Randvoorwaarden	7
1.2	Werkwijze en strategie	7
1.3	Aanleiding	8
1.3.1	Huidige situatie en gekende verstoringen	8
1.3.2	Geplande werken en bodemingrepen	11
1.4	Assessmentrapport	14
1.4.1	Topografische situering	14
1.4.2	Landschappelijke en hydrografische situering	14
1.4.3	Geologische situering.....	18
1.4.4	Bodemkundige situering	18
1.4.5	Historische bronnen	26
1.4.6	Cartografische bronnen.....	27
1.4.7	Archeologisch bronnen	40
1.5	Besluit	47
1.5.1	Beantwoording onderzoeksvragen.....	47
1.5.2	Archeologische verwachting	48
1.5.3	Potentieel op kennisvermeerdering	49
1.5.4	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	49
1.5.5	Samenvatting	51
2	Lijst met figuren.....	52
3	Lijst met tabellen.....	52
4	Plannenlijst	53
5	Bibliografie	56
6	Bijlagen.....	58

1 BUREAUONDERZOEK

1.1 Beschrijvend gedeelte

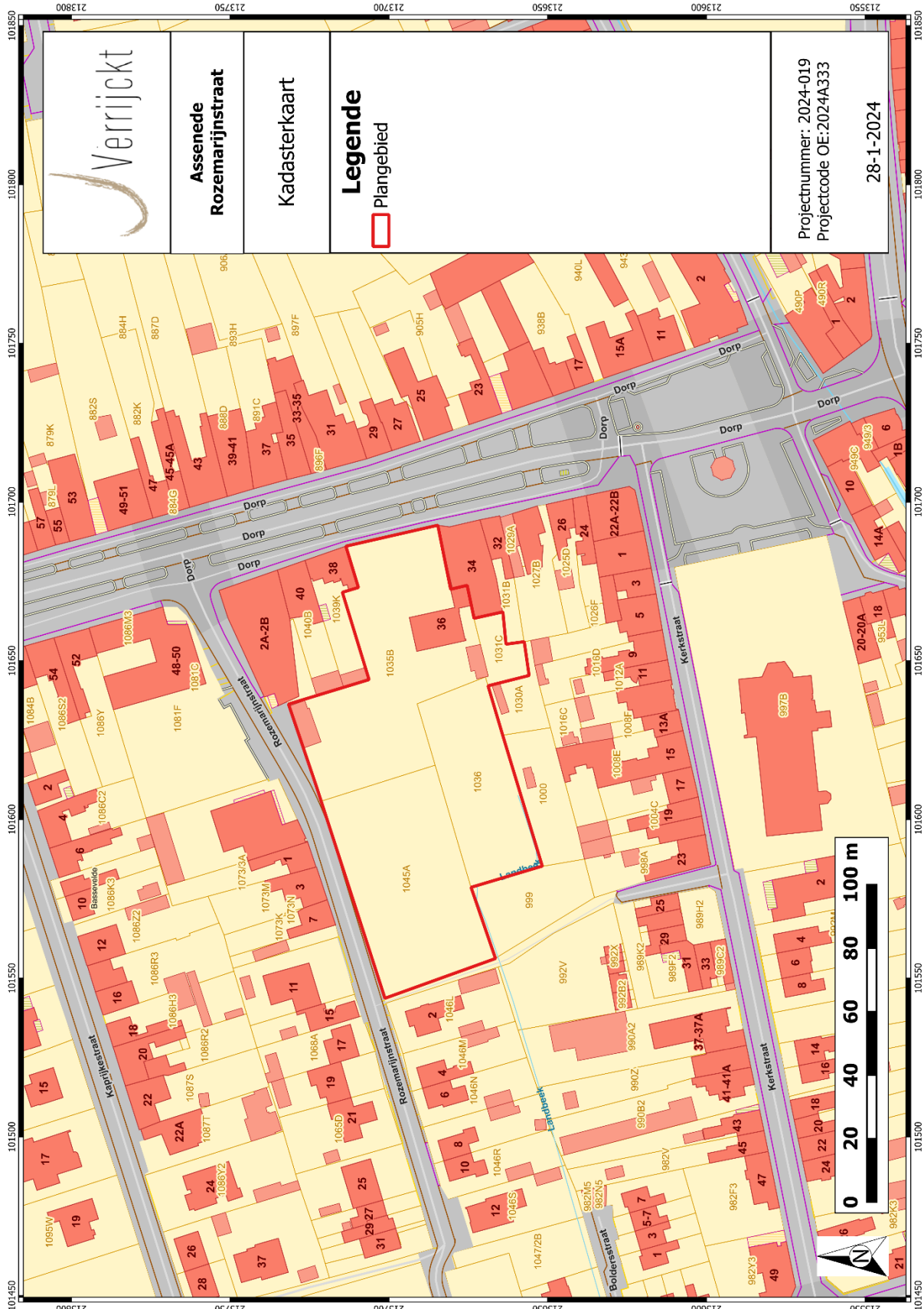
1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2024-019
Projectcode Onroerend Erfgoed		2024A333
Locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Assenede
	Deelgemeente	Bassevelde
	Straat	Rozemarijnstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Assenede
	Afdeling	3
	Sectie	B
	Percelen	1035B, 1031C, 1045A en 1036
Coördinaten	Noordoost	X: 101685 Y: 213713
	Noordwest	X: 101543 Y: 2183701
	Zuidoost	X: 101665 Y: 213664
	Zuidwest	X: 101585 Y: 213651
Oppervlakte plangebied		Ca. 6.888 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 3600 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 – Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

¹ AGIV 2024a

² AGIV 2024d

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande bouw van verschillende woningen langsheen de Rozemarijnstraat, Dorp en Kerkstraat te Bassevelde, gemeente Assenede (provincie Oost-Vlaanderen). Dit bureauonderzoek is de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én of dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied kan worden vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra er akte is genomen van de archeologienota door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Om een gedegen advies op te stellen dienen minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.1.3 Juridisch kader

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en te beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaand aan de werken. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden.

Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek. Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische

bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Deze archeologienota dient in akte genomen te worden door het agentschap Onroerend Erfgoed en vervolgens bij de aanvraag gevoegd te worden. Van zodra de archeologienota bekrachtigd is, is deze bindend.

Binnen het plangebied wordt een nieuwbouw gerealiseerd. Hierbij bedraagt de totale oppervlakte van het plangebied 6.888 m² en bedraagt de bodemingreep 3.600 m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.³

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 3.000m² of meer én de ingreep in de bodem is minstens 1000 m². Hierdoor dient, volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een archeologienota te worden toegevoegd aan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.

1.1.4 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.2 Werkwijze en strategie

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én of dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied kan worden vrijgegeven.

Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen van de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen creëren van de fysisch-geografische situatie en landschappelijke ligging, is er beroep gedaan op de gekende geografische, geologische en bodemkundige bronnen.

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017

- Quartairgeologische kaart
- Bodemkaart

Vervolgens wordt een historische en archeologische analyse van het plangebied uitgevoerd. Hierbij worden zowel archeologische als historische vakliteratuur en het beschikbare historische en archeologische kaartmateriaal geraadpleegd. Dit historisch kaartmateriaal kan een beeld geven van de evolutie van het landgebruik in en in de omgeving van het plangebied. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.⁴

Volgend archeologisch en historisch kaartmateriaal werd geconsulteerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Popp-kaart
- Vandermaelenkaart
- Historische kaarten en foto's

Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

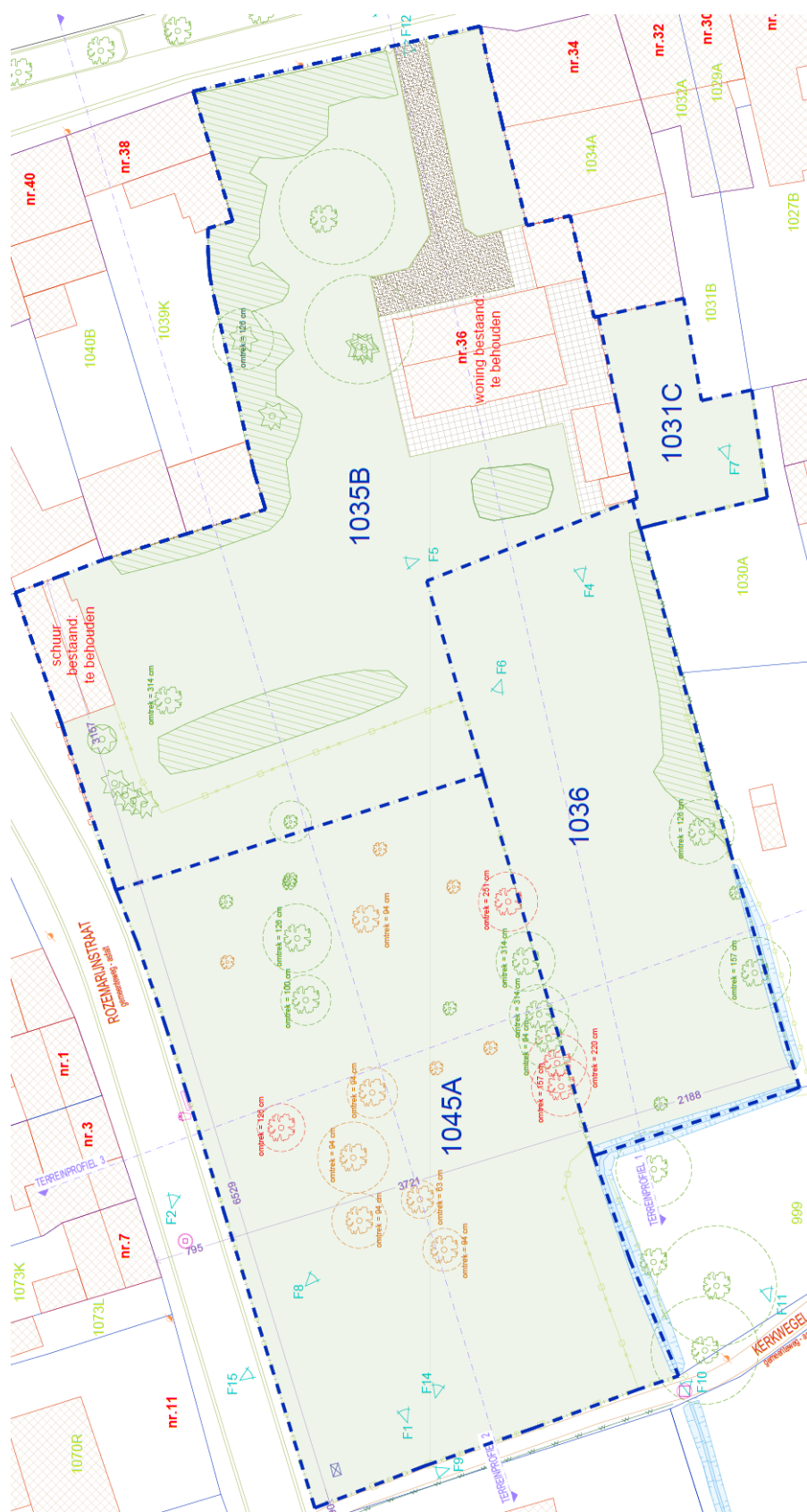
1.3 Aanleiding

1.3.1 Huidige situatie en gekende verstoringen

Het plangebied is gelegen te Bassevelde (gemeente Assenede) aan de Rozemarijnstraat. Het plangebied omvat 6.888m² en grenst teven aan het Dorp in het oosten. Binnen het plangebied ontspringt de Landbeek. Het terrein is in gebruik als bebouwde zone, boomgaard en tuin. De gekende verstoringen zullen de funderingen van de bebouwing en verharding zijn (ca. 282m²). Exacte dieptes daarvan zijn niet gekend. Doorgaans zijn woningen gefundeerd op de vorstvrije diepte, tussen 80 en 100 cm -mv en verhardingen zijn meestal aangebracht tussen 40 en 50 cm -mv.

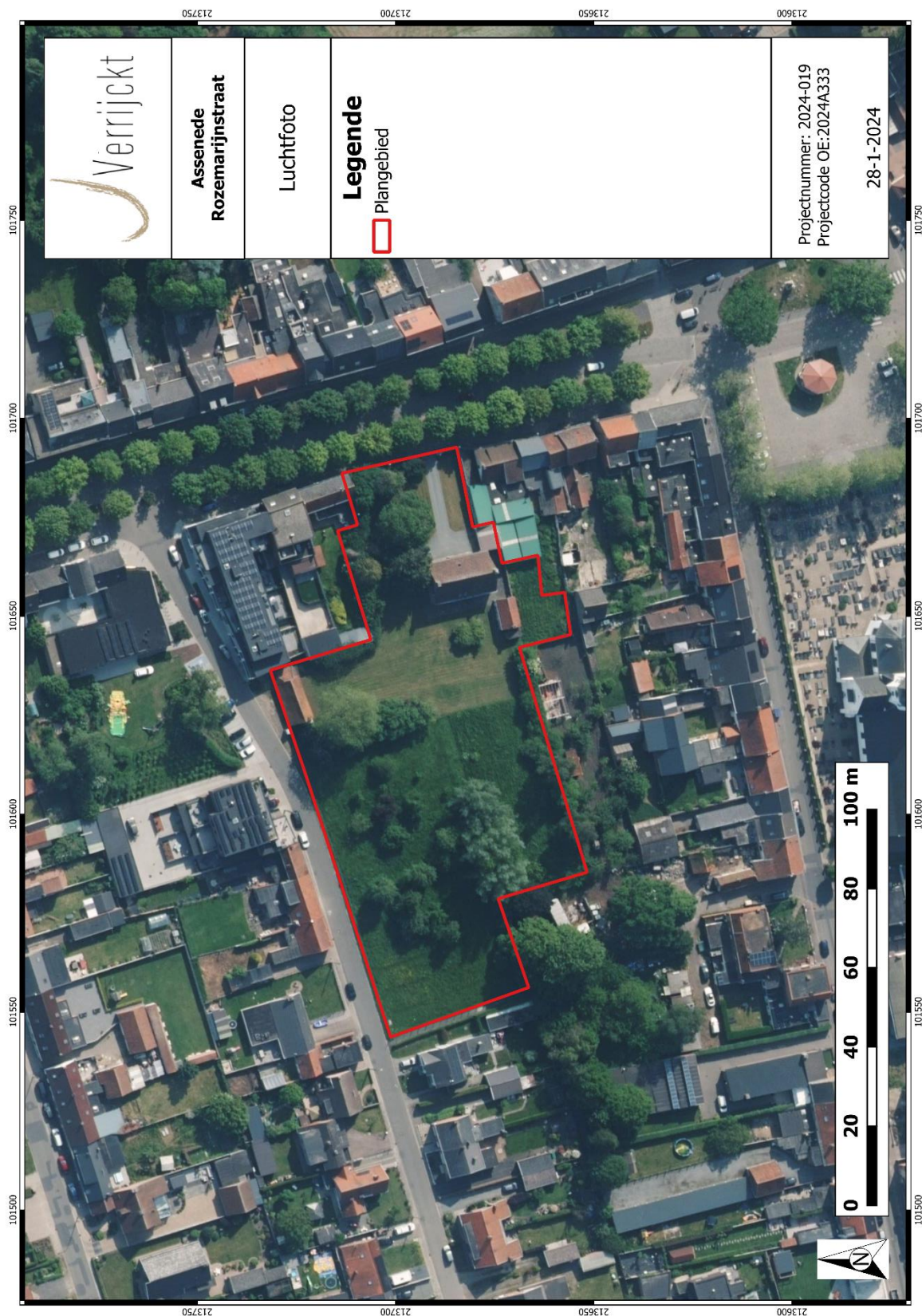
Alle plannen met de huidige toestand en de toekomstige toestand die werden aangeleverd door de opdrachtgever, worden in bijlage toegevoegd aan deze archeologienota.

⁴ CARTESIUS 2024

Figuur 3: Plangebied met weergave van huidige inplanting⁵

⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 4: Plangebied met weergave van huidige inplanting op orthofoto⁶

⁶ AGIV 2023e

1.3.2 Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw te realiseren. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

De werken vinden met name in het westelijke deel van het plangebied plaats en bestaan van west naar oost uit volgende zaken:

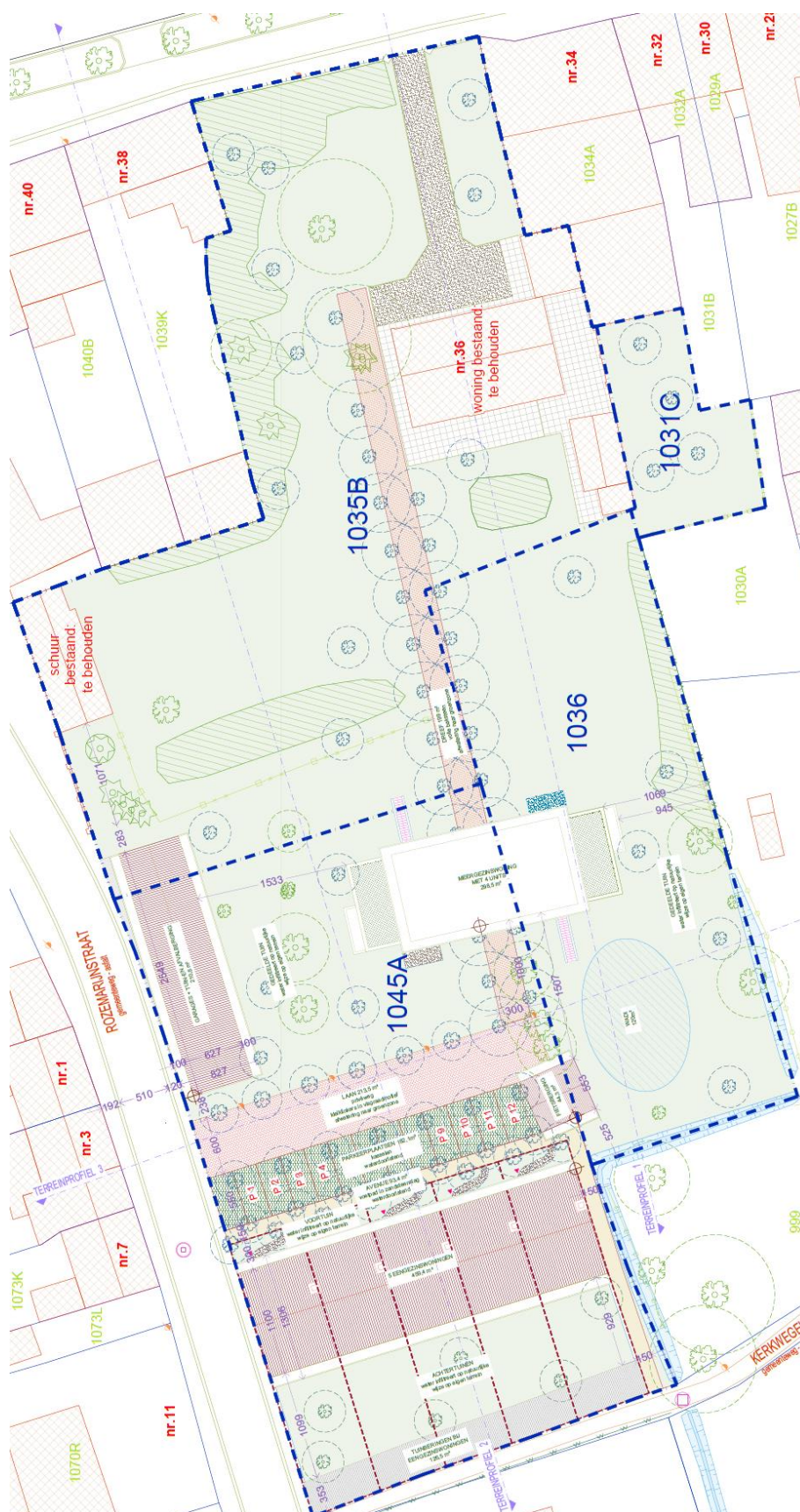
- aanleg tuinbergingen op een oppervlakte van 126,5 m². Diepte van de werken is onbekend.
- aanleg tuin op c.325m². Deze wordt aangelegd op een nog onbekende diepte
- Eengezinswoningen: 432m², met een vermoedelijke diepte van 80 tot 100cm
- Voortuin en parkeergelegenheid: 510m² met een vermoedelijke diepte tot 50cm -mv
- Parkeergelegenheid in het noorden van het plangebied: 210m² met een vermoedelijke diepte tot 50m²
- Meergezinswoning: 262 m² waarvan de diepte van de fundering nog onderwerp is van onderzoek.
- Wadi in het zuidwesten: 120m² maar met een nog onbekende diepte
- Weg doorheen het plangebied: 220m² met een vermoedelijke diepte tot 30cm -mv

De ligging en de diepte van putten, leidingen, rioleringen edm is momenteel nog onbekend.

De bestaande bebouwing blijft behouden (282m²).

In de oostelijke helft van het plangebied zal de enige aanpassing het pad (220m²) zijn met een breedte van 3m. Het terrein en de bestaande bebouwing blijven daar aldus behouden.

Gedetailleerde plannen zijn toegevoegd in bijlage.

Figuur 5: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁷

⁷ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 6: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁸ op orthofoto⁹

⁸ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁹ AGIV 2023e

1.4 Assessmentrapport

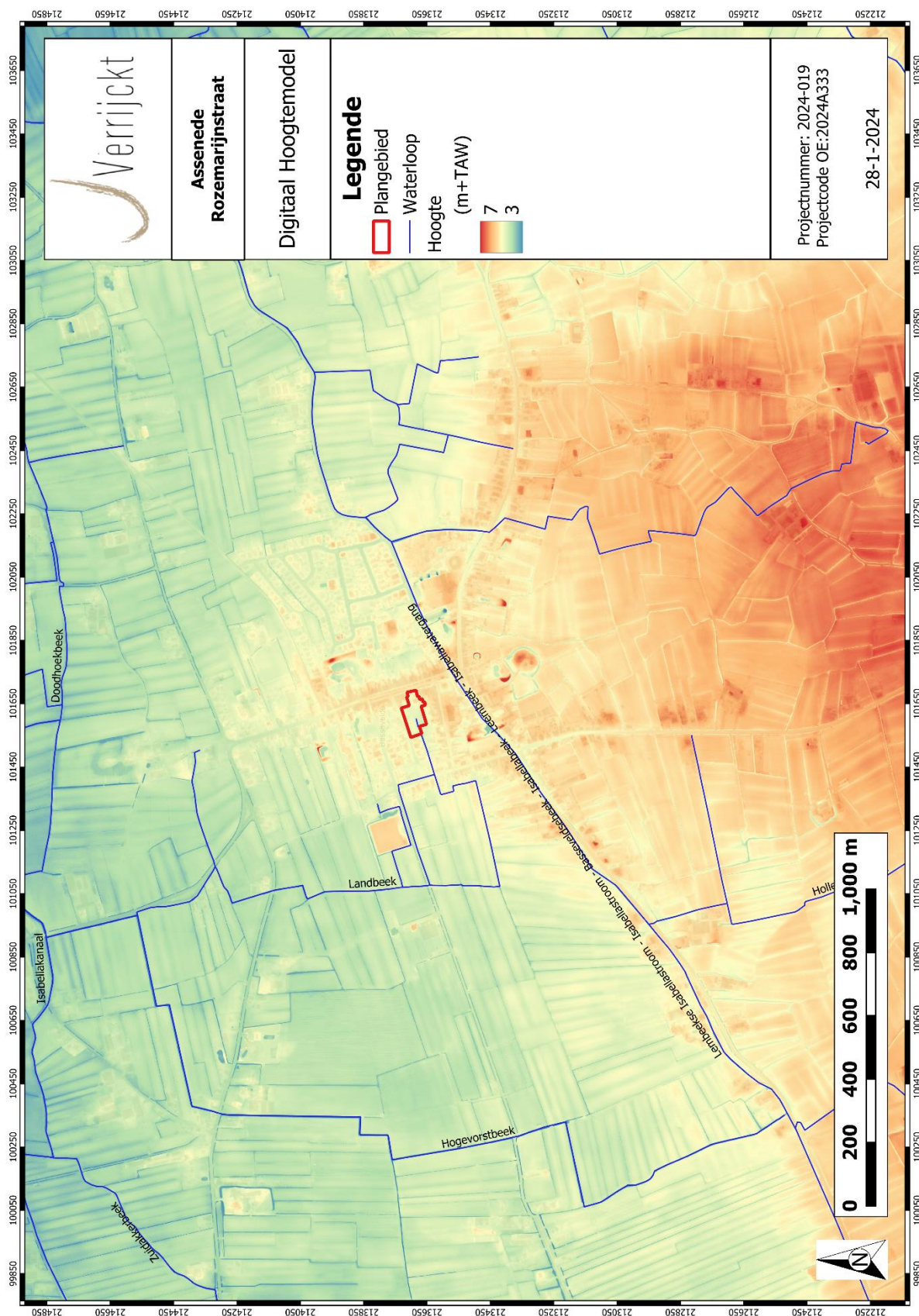
1.4.1 Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op figuren 1 en 2. Het plangebied is gelegen aan de Rozemarijnstraat te Bassevelde, gemeente Assenede. In het oosten grenst het plangebied aan Dorp en ligt dan ook in het centrum dat op 60 m ten zuidoosten van het plangebied gelegen is. Het plangebied grenst aan andere tuinen en zowel alleenstaande bebouwing als rijwoningen.

1.4.2 Landschappelijke en hydrografische situering

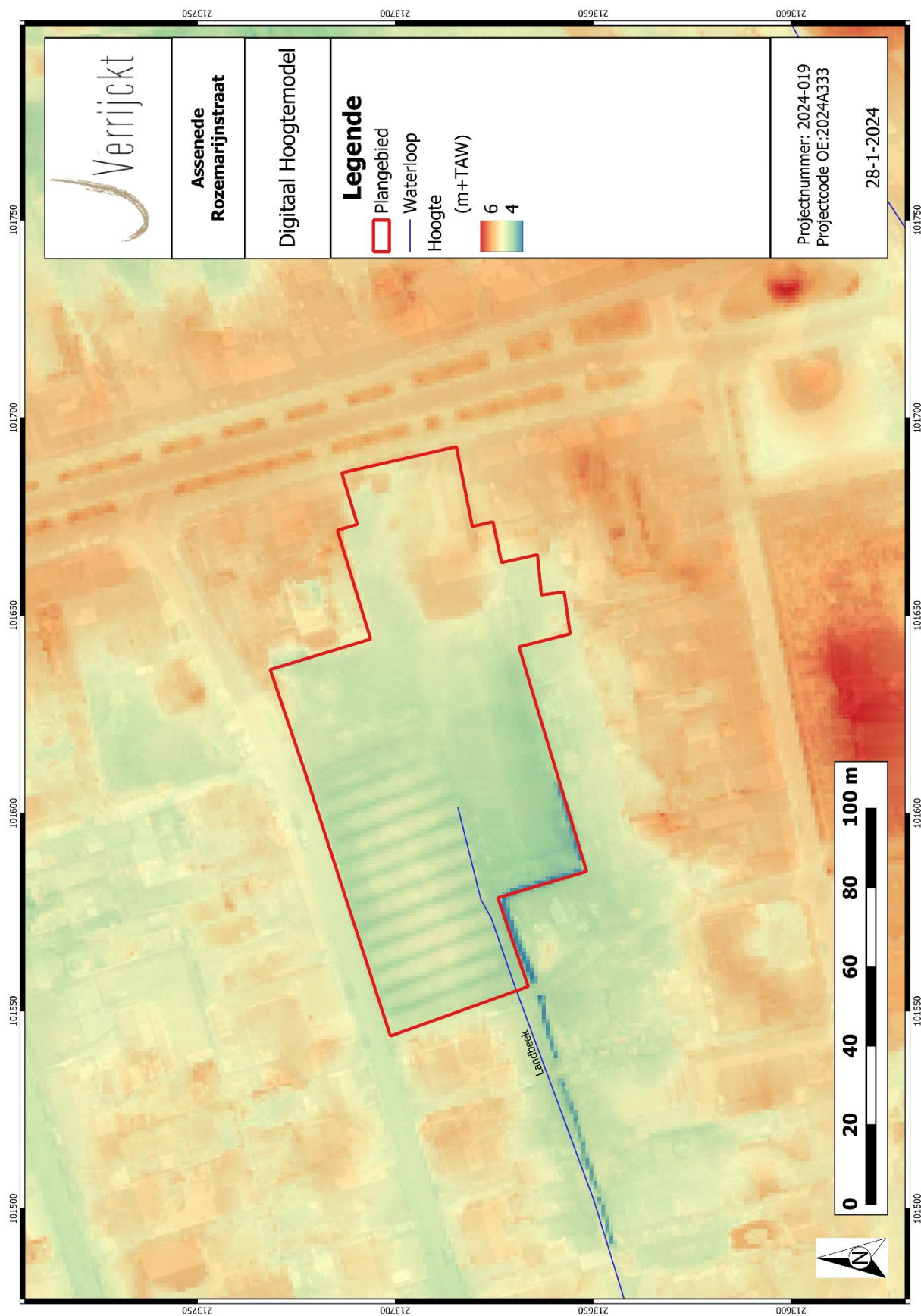
De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 3 en 7 m + TAW. Het plangebied is gelegen tussen 4,5 en 5,5 met een gemiddelde van 5.

Het reliëf loopt op naar het zuiden toe, in de richting van de oost-west gerichte zandrug van Stekene-Maldegem. Ten noorden van het plangebied loop nog een andere, zeer smalle zandrug ter hoogte van Boekhoute. Het plangebied zelf is vrij egaal met een lichte verhoging in het zuidoosten, te wijten aan de bebouwing.

Figuur 7: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM II)¹⁰

¹⁰ AGIV 2023b

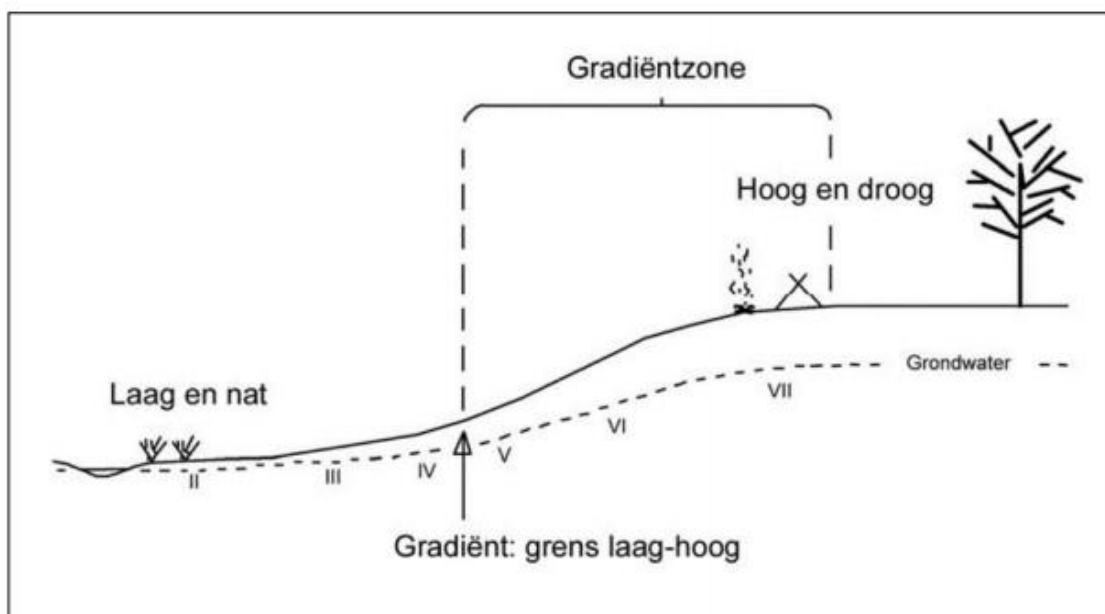
Figuur 8: Plangebied op het DHM II¹¹

¹¹ AGIV 2023b

De meeste kampementen van jager-verzamelaars kunnen verwacht worden in de zogenaamde gradiëntzone, die zich uitstrekt vanaf de gradiënt (de grens tussen 'lage/natte' en 'hoge/droge' bodems) tot ca. 200 à 250 m in het droge deel. Een verklaring voor deze relatie moet worden gezocht in de volgende factoren:

- Landschappelijke gradiënten worden gekenmerkt door het op korte afstand van elkaar voorkomen van een grote verscheidenheid aan vegetatie-typen. Dit brengt voor jager-verzamelaars met zich mee dat op dergelijke locaties een grote verscheidenheid aan voedselbronnen op korte afstand voorhanden is in de vorm van planten en dieren.
- Rivier- en beekdalen vormden markante en goed herkenbare elementen in het door bossen gedomineerde landschap. Met name in het laat-paleolithicum en mesolithicum vormden de dalen de belangrijkste transportroutes.
- Langs eroderende oevers van rivieren en beken kunnen vuursteenhoudende terrasafzettingen aan het daglicht treden. In een begroeid zandlandschap kan een dergelijke ontsluiting een belangrijke bron van vuursteen zijn.
- Water geldt als constante en betrouwbare voedselbron door de aanwezigheid van vis.
- De nabijheid en bereikbaarheid van (drink-)water.

Op basis van bovenstaande bespreking van het digitale hoogtemodel kan geconcludeerd worden dat het plangebied gelegen is op een gradiëntzone.

Figuur 9: Illustratie gradiëntzone

1.4.3 Geologische situering

PALEOGEEN EN NEOGEEN (TERTIAIR)

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van Maldegem, Lid van Zomergem in de westelijke helft. Deze wordt gekenmerkt door grijsblauwe klei. De oostelijke helft is gekarteerd als de Formatie van Maldegem, Lid van Buisputten. De top van deze afzettingen ligt evenwel op 20-TAW en is daardoor minder relevant voor dit assessment.

QUARTAIR 1/200.000

Op de Quartairgeologische kaart is het plangebied gekarteerd als profieltype 3. Deze bestaat onderin uit fluviatiele afzettingen die zijn afgedekt door eolische afzettingen uit het weichseliaan en/of vroeg-holoceen. Er kunnen ook hellingsafzettingen voorkomen uit het quartair.

QUARTAIR 1/50.000

Op de Quartairgeologische kaart is het plangebied gekarteerd als profieltype DF2. D wijst op Eind-weichseliaan eolisch dekzandfaciës, F wijst op Weichseliaan fluvioperiglaciaal zandig faciës en bevestigd zo de voorgaande kaart.

1.4.4 Bodemkundige situering

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem binnen het plangebied gekarteerd als bebouwde zone. In de omgeving komen volgende bodemtypes voor:

Zdp -bodem of een matig natte zandbodem zonder profiel, deze wordt als volgt omschreven:

De series Zdp en Zdb hebben een verwante profielopbouw. Roestverschijnselen beginnen tussen 40 en 60 cm. De Zdp serie omvat eveneens jong overstoven gronden die dikwijls een oorspronkelijk nat profiel overdekken. De waterhuishouding is matig goed, soms enige wateroverlast in de winter vooral bij de substraatseries; voldoende vochthoudend in de zomer. De bodems zijn matig geschikt voor zomergranen en aardappelen, actueel wordt er veel maïs op verbouwd. In het bloementeelgebied van Gent zijn het de goede begoniagronden. Tevens aangewezen voor grove groenten welke lichte bodems vragen: wortelen.

Zcm -bodem of een matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont, deze wordt als volgt omschreven:

Naargelang de kleur van de plaggen werden de bodems onderscheiden in bruine of grijze plaggen. Onder het plaggendek vindt men vaak overblijfselen van een verbrokkelde Podzol B. Roestverschijnselen komen voor tussen 60 en 90 cm. De bodems zijn nooit overdreven nat zelfs niet tijdens het voorjaar, maar ze kunnen in de zomer aan watergebrek lijden. Zcm is geschikt voor akkerland. Veeleisende teelten geven er echter een belangrijk oogstrisico omdat de opbrengst afhangt van de neerslagverdeling. Tuinbouwgronden geven zeer goede resultaten eventueel mijs beregening in de zomer.

Zch-bodem of een matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont, deze wordt als volgt omschreven:

De donker bruingrijze bovengrond is goed humeus en 30-60 cm dik. De Podzol B, 20-30 cm dik, is verbrokken in harde concreties. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm. De waterhuishouding is goed in de winter, te droog in de zomer. De bodems zijn iets beter dan Zcg en blijven matig geschikt voor zomergranen en aardappelen. Minder geschikt voor weide.

ZdP-bodem of een matig natte zandbodem zonder profiel of met onbepaald profiel, deze wordt als volgt omschreven:

De kaarteenheden aangeduid als ZdP groeperen boringen waarin men de verbrokkelde resten van de Podzol B (.h) vindt, de zachte humus B werd homogeen in de bouwvoor verwerkt. Naast deze waarnemingen vindt men plaatsen waar de totale Podzol B werd uitgegraven en gedeeltelijk in een homogene bouwvoor verwerkt. Deze werden dan ook als . . P aangeduid. Aldus zijn alle kaarteenheden ZdG ("Postpodzol"), Zdh en ZdP zeer verwante matig natte zandgronden met een sterk gehomogeniseerde bovengrond meer dan 30 cm dik, donker bruingrijs van kleur en hoog humusgehalte (3-5 %). De hoogste grondwaterstand reikt tot in het onderste deel van de B, zodat roestverschijnselen in veel gevallen moeilijk of niet waar te nemen zijn, zij beginnen tussen 40 en 60 cm en worden naar beneden toe zeer duidelijk. Al deze bodems hebben een goede waterhuishouding in de zomer en zijn iets te nat in de winter, vooral de substraatseries zijn waterverzadigd in de winter. Het zijn goede zandgronden, ook voor weiland zijn deze zandbodems matig goed

Uit de gegevens van de bodemkaart blijkt dat het plangebied mogelijk gekarteerd was als plaggengronden. Plaggengronden bevinden zich voornamelijk in de omgeving van oude dorpen en kenmerken zich door een humeuze bovengrond van minstens 60 cm dik. Een plaggendek ontstaat door de vermenging van mest met heideplaggen. Deze plaggen worden vervolgens als bemesting op de akker geplaatst. Hierdoor ontstaat een typische, vaak gelaagde, bodemopbouw.

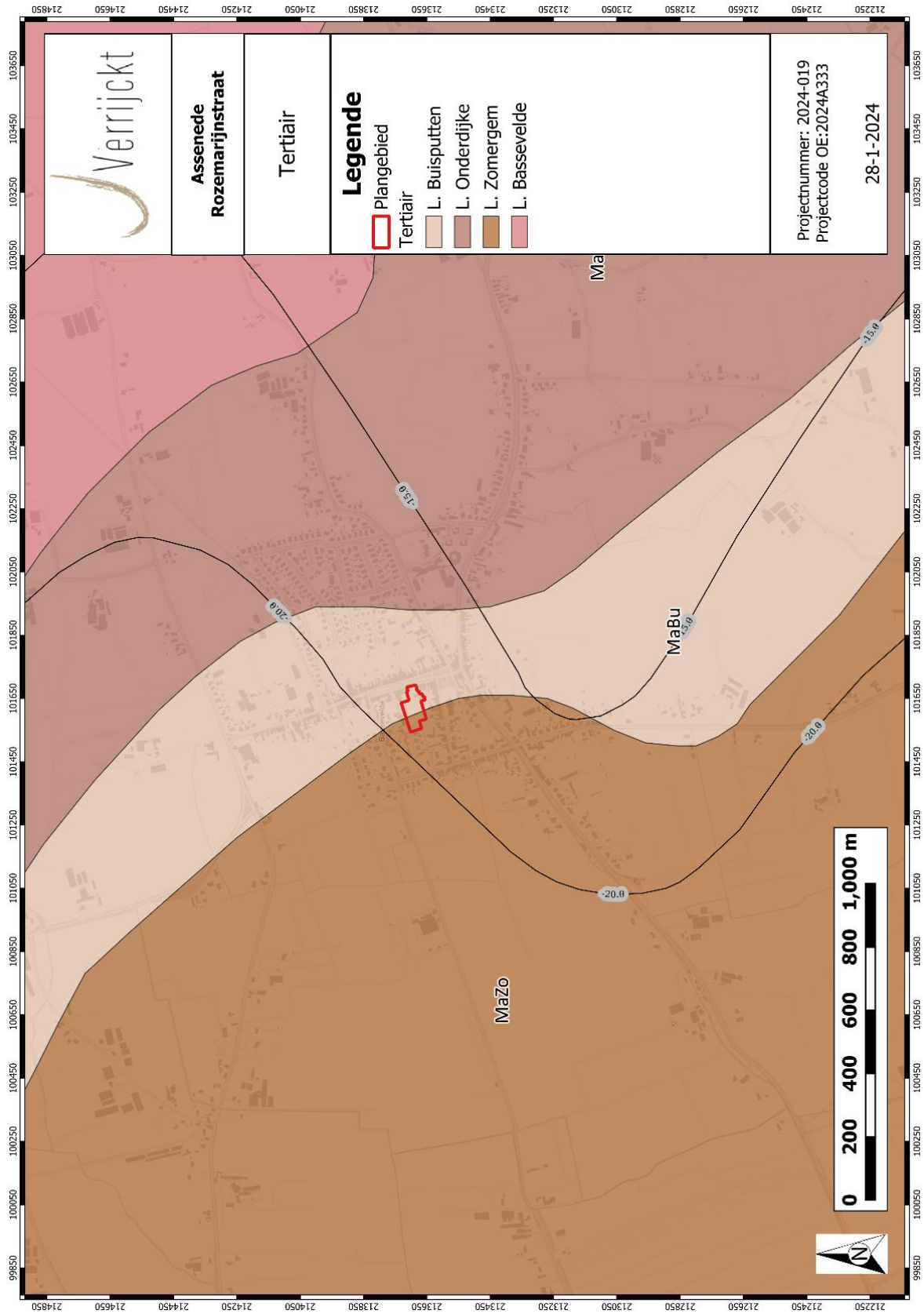
Figuur 16A toont de aanwezigheid van droge podzolgronden op de hoger gelegen delen en natte podzolgronden op lager gelegen delen.

De droge podzolgronden werden tot de 13de eeuw gebruikt als bewonings- en begravingslocatie. Hierbij werden verscheidene gronden in gebruik genomen als landbouwgronden. Door deze ontwikkeling werden op de droge gronden de bestaande podzolbodems vaak verstoord en ontstond er een cultuurlaag. Structuren opgebouwd uit palen, diepe kuilen etc. hebben sporen achter gelaten in het bodemprofiel. (Figuur 16B)

In de 13de eeuw is er een verschuiving van de nederzettingen zichtbaar. Voor de 13de eeuw woonde men eerder op de hoger gelegen, droge gronden. Na de 13de eeuw woont men eerder op de overgangszones naar natere gronden. De hogere delen werden geëgaliseerd en in gebruik genomen als intensief gebruikt akkercomplex. (Figuur 16C) Tijdens deze egalisatie werden vaak volledige hoger gelegen dekzandruggen afgetopt waardoor op deze locaties enkel een BC-profiel bewaard is. De overvloedige grond die bij het aftoppen ontstaan is, werd in de lager gelegen delen gedeponeerd. Hierdoor zijn op deze locatie vaak intacte podzolbodems terug te vinden. (Figuur 16C)

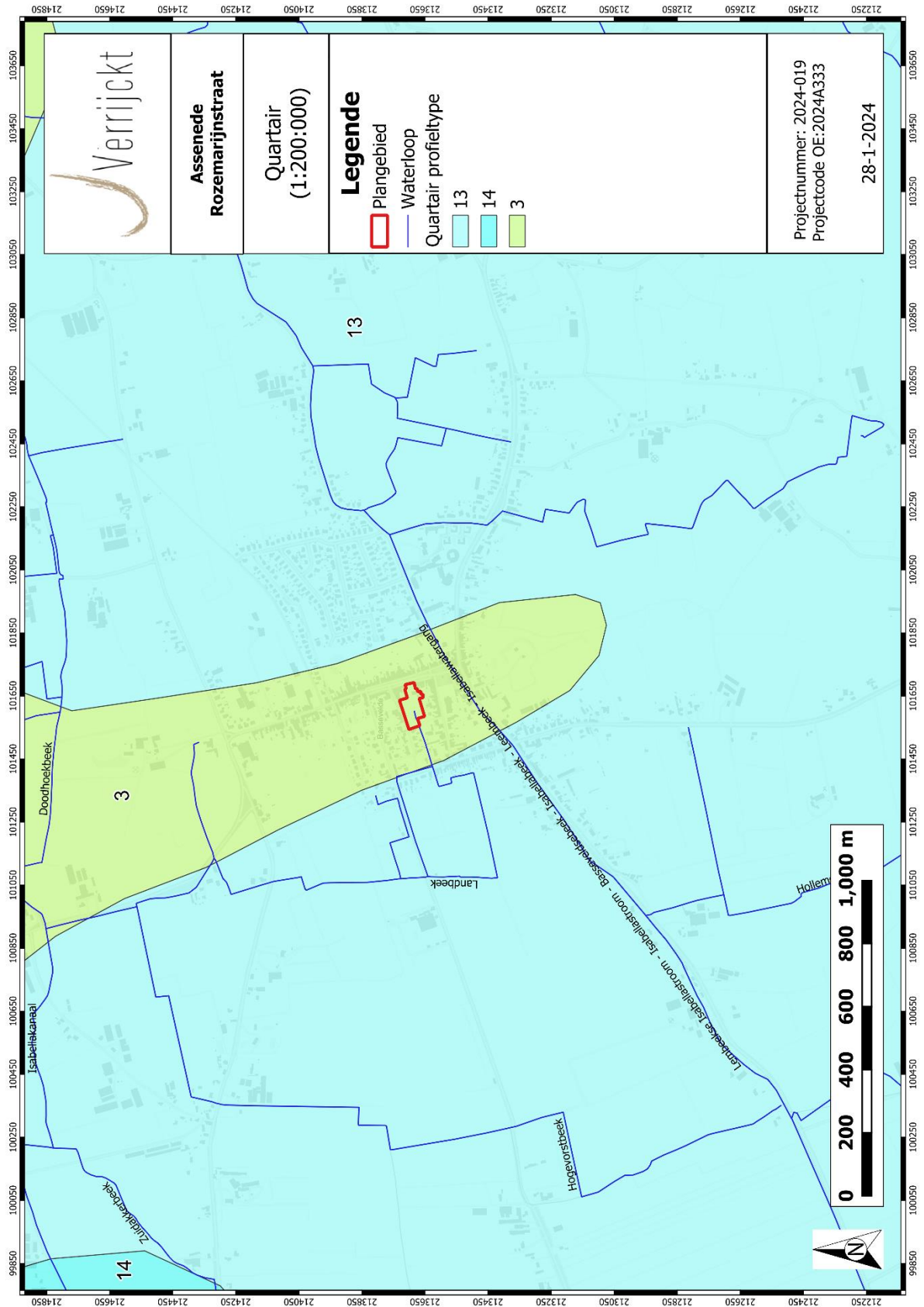
Vanaf de 15de eeuw werden deze uitgestrekte akkerlanden bemest met plaggen gemengd met stalmest. Hierdoor is een dik humeus dek ontstaan (plaggendek, Figuur 16D).

Dit plaggendek is herhaaldelijk omgespit geweest, waardoor de oudste, onderste, plaggenlagen vaak volledig opgenomen zijn in de bovenste, recentere lagen. (Figuur 16E en Figuur 16F).

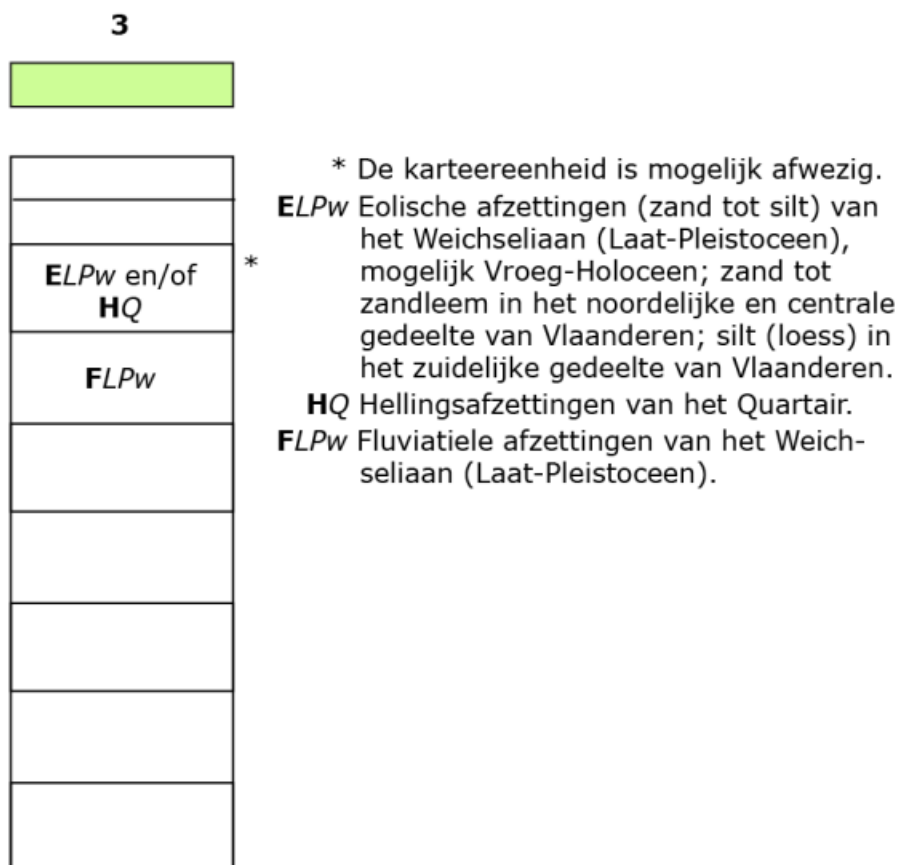
Figuur 10: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart¹²

¹² DOV VLAANDEREN 2023b

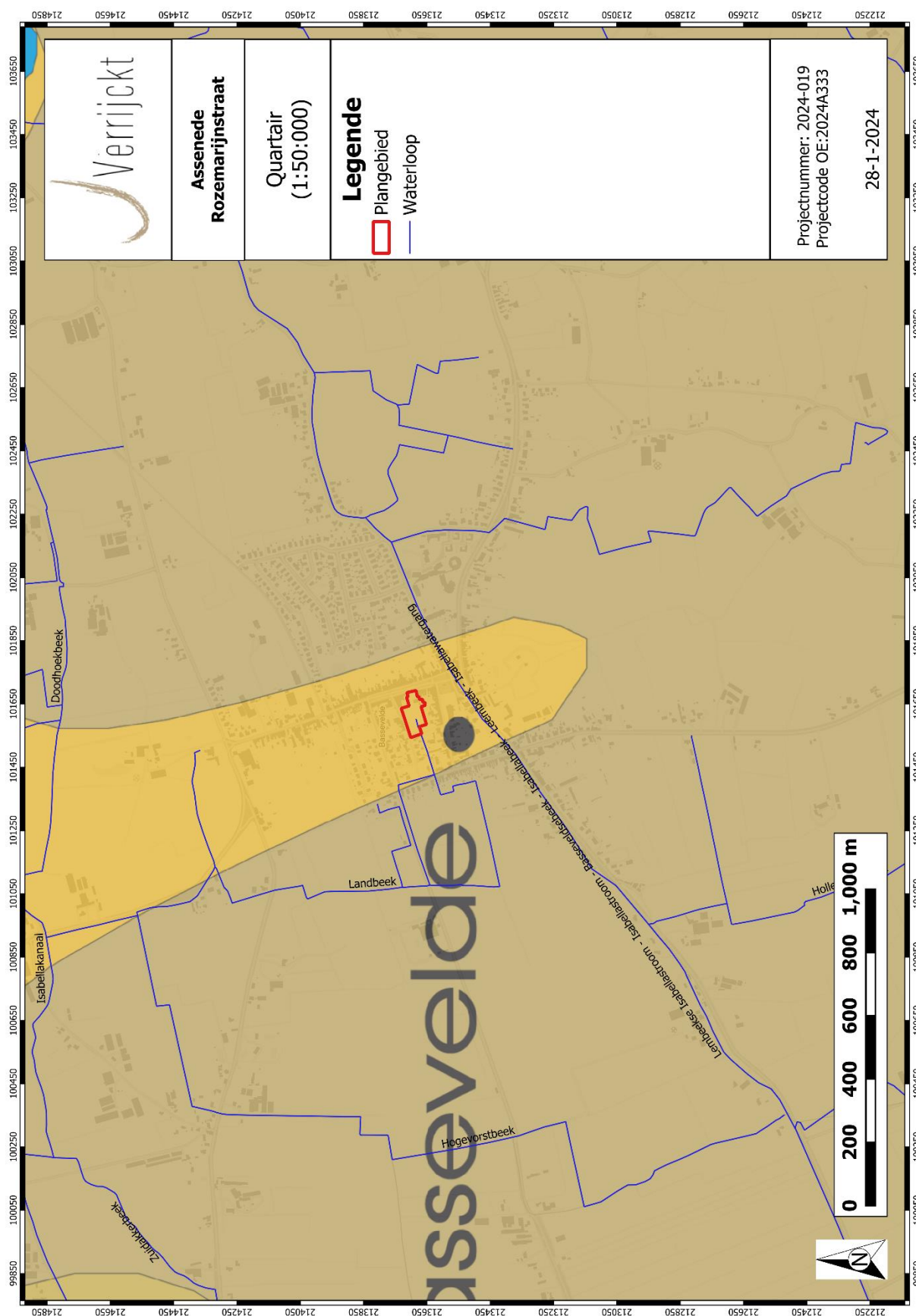
Figuur 11: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000¹³

¹³ DOV VLAANDEREN 2023c

Figuur 12: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart 1:200 000 betreffende het plangebied¹⁴

¹⁴ DOV VLAANDEREN 2023c

Figuur 13: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000¹⁵

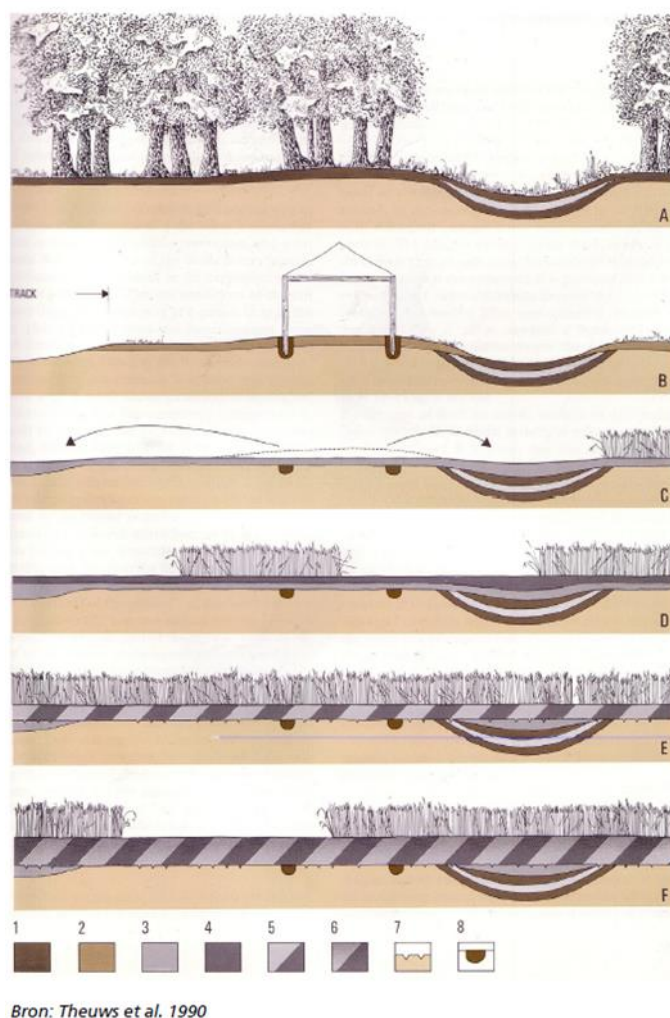
¹⁵ DOV VLAANDEREN 2023c

dekzandfacies op fluvioperiglaciaal facies

Figuur 14: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart 1:50 000 betreffende het plangebied¹⁶

¹⁶ DOV VLAANDEREN 2023c

Figuur 16: Vorming van een plaggendek in archeologisch perspectief.

1.4.5 Historische bronnen

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Assenede, in het centrum van Bassevelde. Bassevelde werd de eerste keer vermeld in de 10de eeuw en maakte in de middeleeuwen deel uit van de Ambacht Boekhoute. Samen met Assenede, Hulst en Axel vormde Boekhoute de Vier Ambachten. Deze verkregen hun keure in 1242 van gravin Johanna van Constantinopel, die de ontginning van de regio stuurde. Het feit dat de Vier Ambachten deze keure verkregen, toont aan dat deze regio welvarend moet zijn geweest. In 1664, zestien jaar na de Vrede van Munster, werden de Vier Ambachten opgesplitst: Boekhoute en Assenede bleven tot Vlaanderen behoren en Hulst en Axel werden toebedeeld aan Zeeland. De nabijheid van Gent als belangrijk centrum van de lakennijverheid en de aanwezigheid van grote stukken weiland zorgde ervoor dat de wolproductie belangrijk was in de regio. De structuur van het dorpscentrum van Bassevelde gaat terug op een proto-industriële site in functie van lakennijverheid. In de brede straat ten noorden van de kerk werd laken gewassen, gedroogd en gevold en geverfd. De ligging van Bassevelde, vlakbij de grens met Nederland, zorgde ervoor dat het dorp de Tachtigjarige oorlog (1568-1645) van dichtbij meemaakte, waaronder herhaaldelijke invallen van de Geuzen, water- en hongersnood. Met het Twaalfjarig bestand (1609-

1621) kwam er een rustigere periode. In 1648 komt er met de Vrede van Munster een einde aan de Tachtigjarige Oorlog.

1.4.6 Cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Met deze bronnen kan nagegaan worden of er in historische tijden bebouwing is geweest op het terrein, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde topografische en kadasterkaarten. Mogelijk eerder aanwezige structuren kunnen intussen verdwenen zijn.

FERRARIS (1771-1778)

De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn.

Op de Ferrariskaart ligt het projectgebied net ten noorden van de dorpskern. Aan de oostelijke zijde is er bebouwing aanwezig en ten westen is het plangebied gekarteerd als tuinzone.

Vervolgens worden vier cartografische bronnen uit de 19de eeuw vergeleken.

ATLAS DER BUURTWEGEN (1843-1845)

De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (*sentiers*). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.

Op de Atlas der Buurtwegen is een gelijkaardig beeld te zien. Er is een woning en vermoedelijk twee bijgebouwen te zien in het oosten van het plangebied. Het overige is niet bekend maar zal hoogstwaarschijnlijk ook nog als tuin in gebruik zijn.

VANDERMAELEN (1846-1854)

De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778.

Op de Vandermaelenkaart is een gelijkaardige situatie te zien als op voorgaande kaarten al is de kaart minder gedetailleerd.

POPP (1842-1879)

Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879).

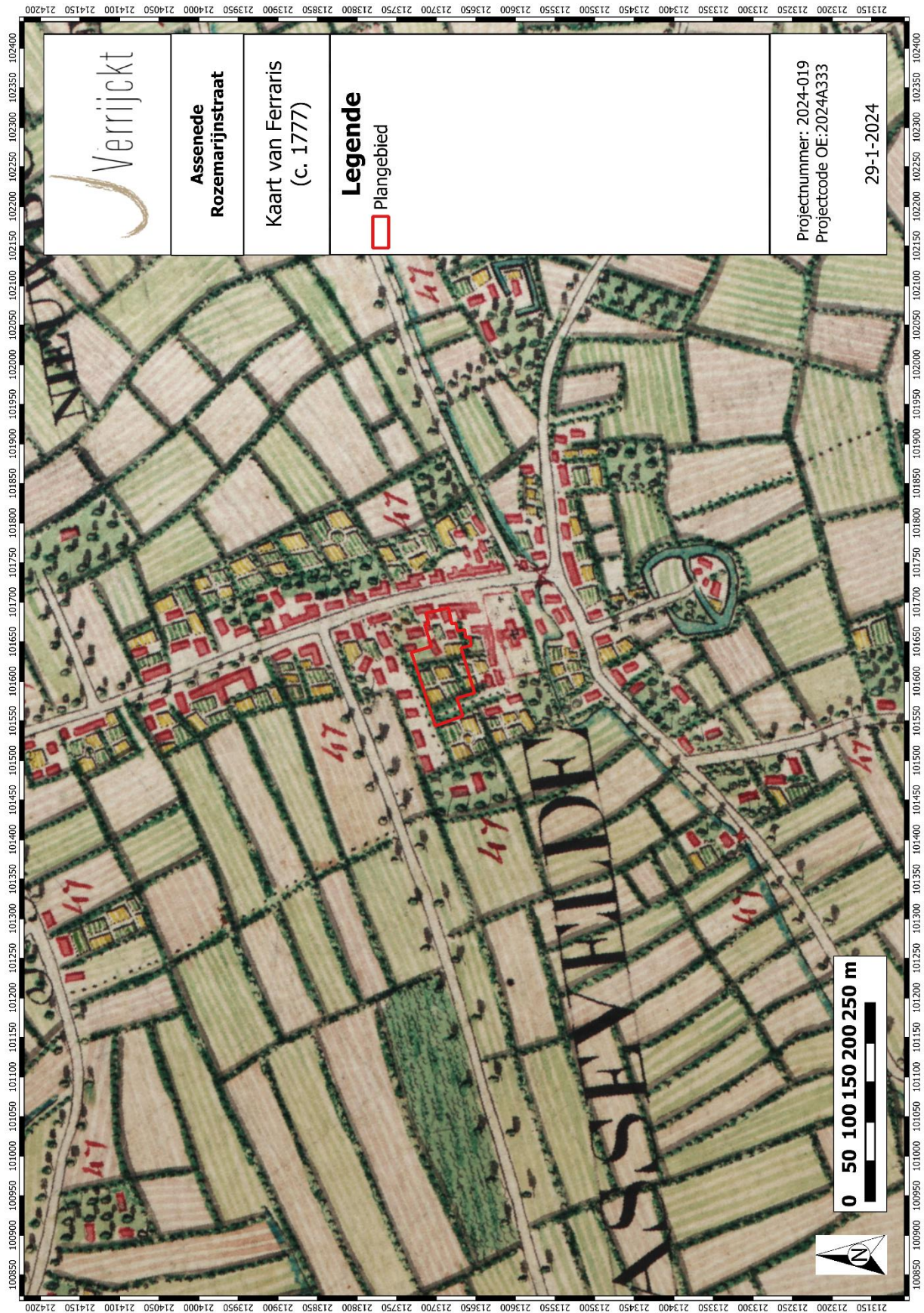
Op de Popp-kaart staat het plangebied op een zelfde manier aangeduid als op vorige kaarten.

TOPOGRAFISCHE KAART 1873, 1904, 1939, 1969, 1981, 1989

De topografische kaarten van 1873 en 1904 zijn gelijkaardig en geven een zelfde beeld als in de rest van de 19de eeuw. Ook dan stonden er drie gebouwen op het oostelijke deel van het plangebied. De hoogtelijn van 5m loopt door het plangebied wat suggereert dat er geen noemenswaardige hoogteverschillen zijn ten opzichte van vandaag. De kaart uit 1939 toont een volledig bebouwde zone terwijl de kaart uit 1969 een doorlopende lijn toont aan de straatzijde wat kan duiden op rijbebouwing aan de oostelijke kant van het plangebied. De kaart uit 1981 en 1989 zijn dezelfde en wijzen op een hoofdgebouw in het oosten met een aantal bijgebouwen erbij, zoals vandaag het geval is. In het noordwesten is een boomgaard gekarteerd wat ook vandaag zo is.

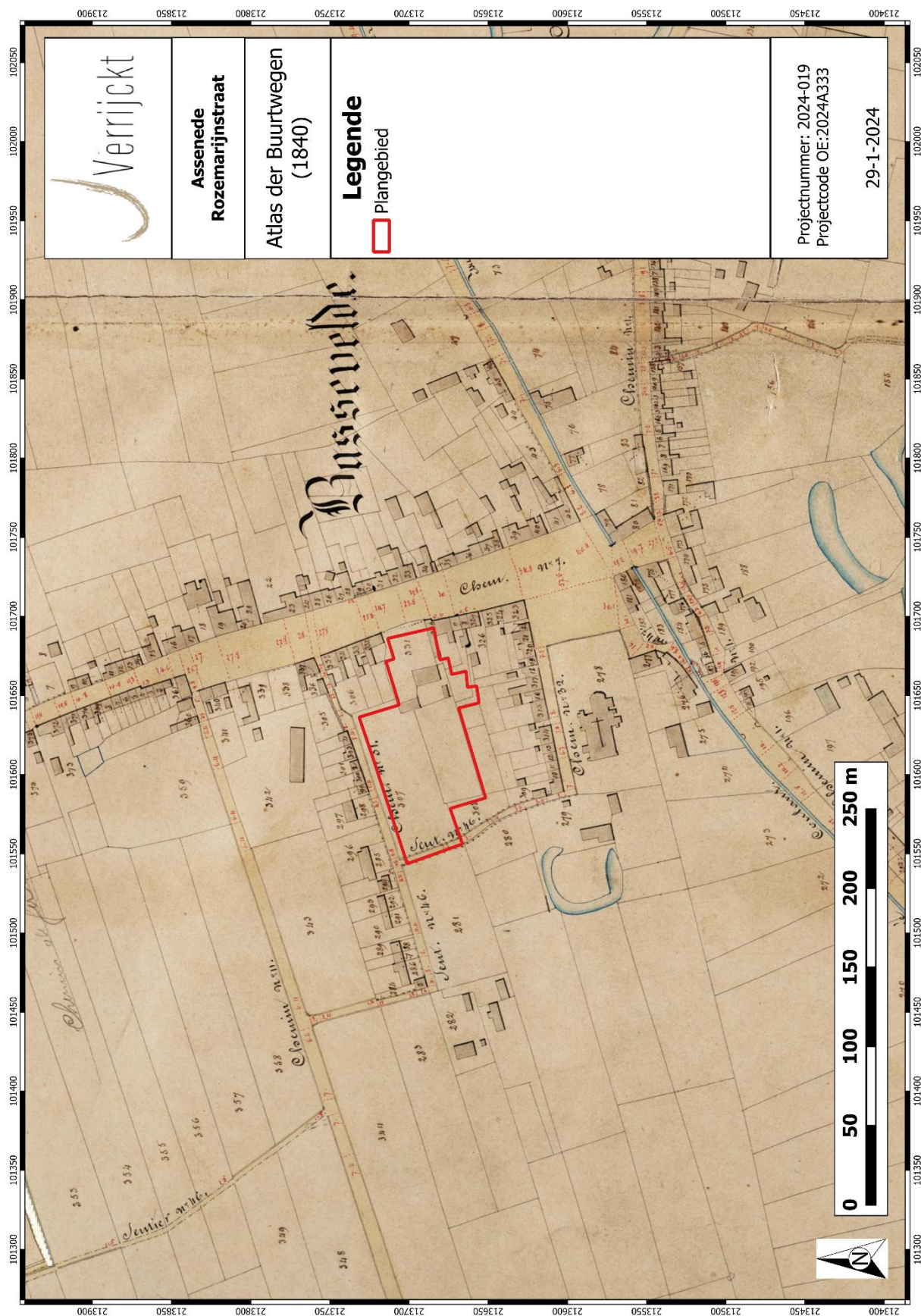
ORTHOFOTO 1971, 1979-1990, 2000-2003 EN 2013-2015

Op de orthofoto van 1971 is in het oosten een hoofdgebouw en twee bijgebouwen te zien. In het noordwesten is de boomgaard zichtbaar. De foto uit 1989 wijst op eenzelfde situatie als in 1971. Ook de foto uit 2000-2003 geeft eenzelfde beeld weer. Het hoofdgebouw en bijgebouwen zijn goed te zien, wat ook het geval is op de luchtfoto uit 2013-2015 en de meest recente foto (zie hoger).

Figuur 17: Plangebied op de Ferrariskaart¹⁸

¹⁸ GEOPUNT 2024c

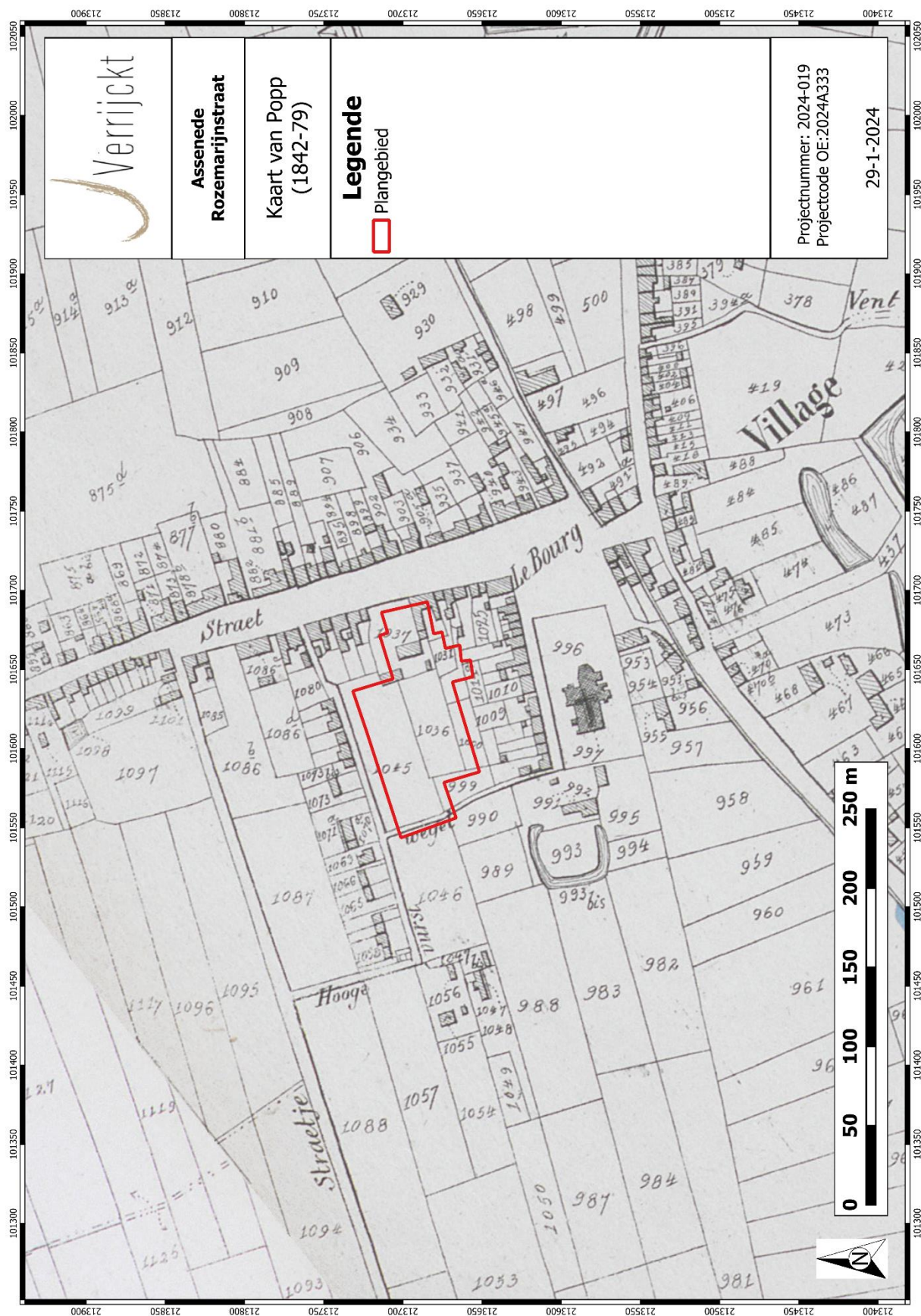

¹⁹ GEOPUNT 2024b

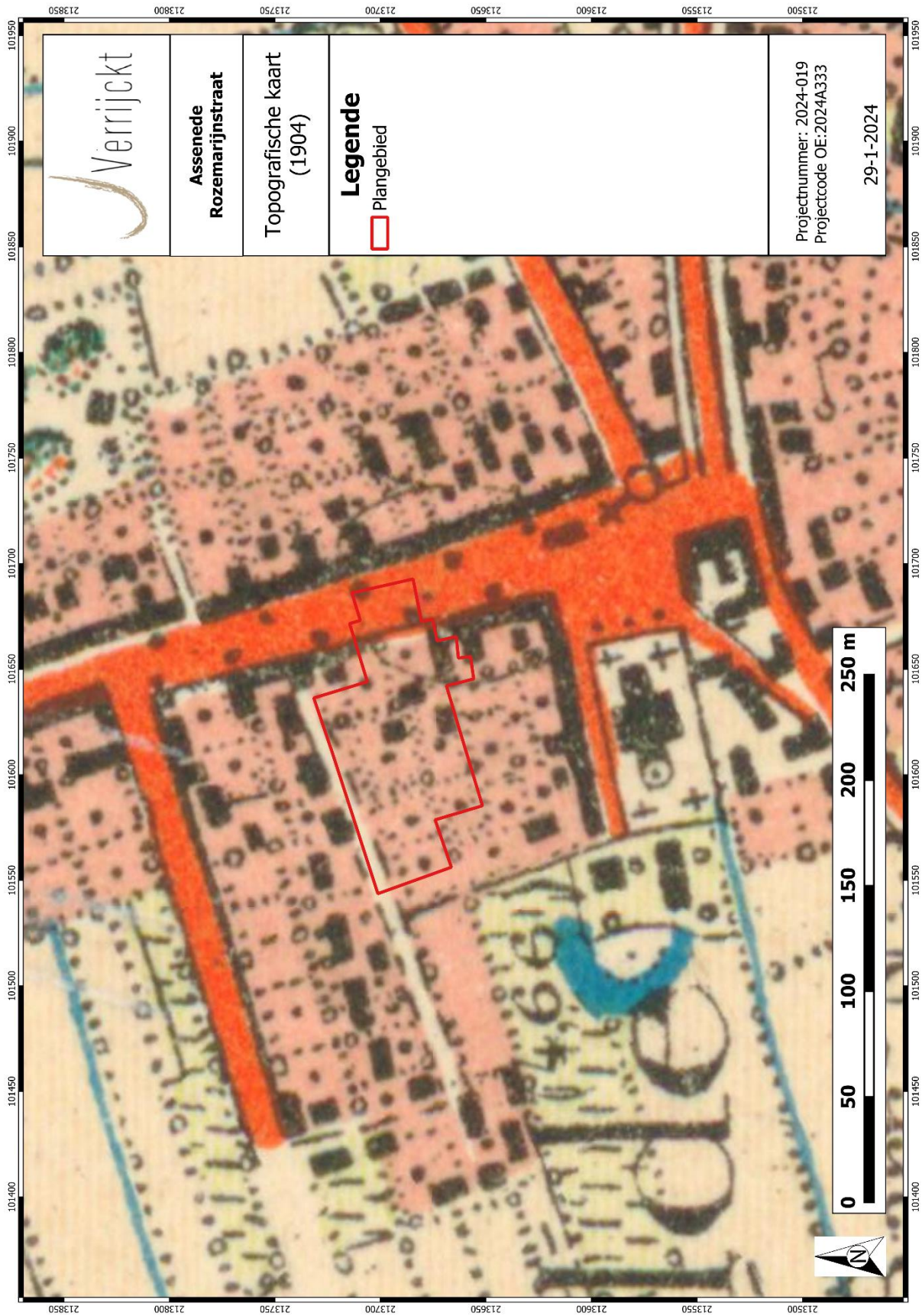
Figuur 19: Plangebied op de Vandermaelenkaart²⁰

²⁰ GEOPUNT 2024d

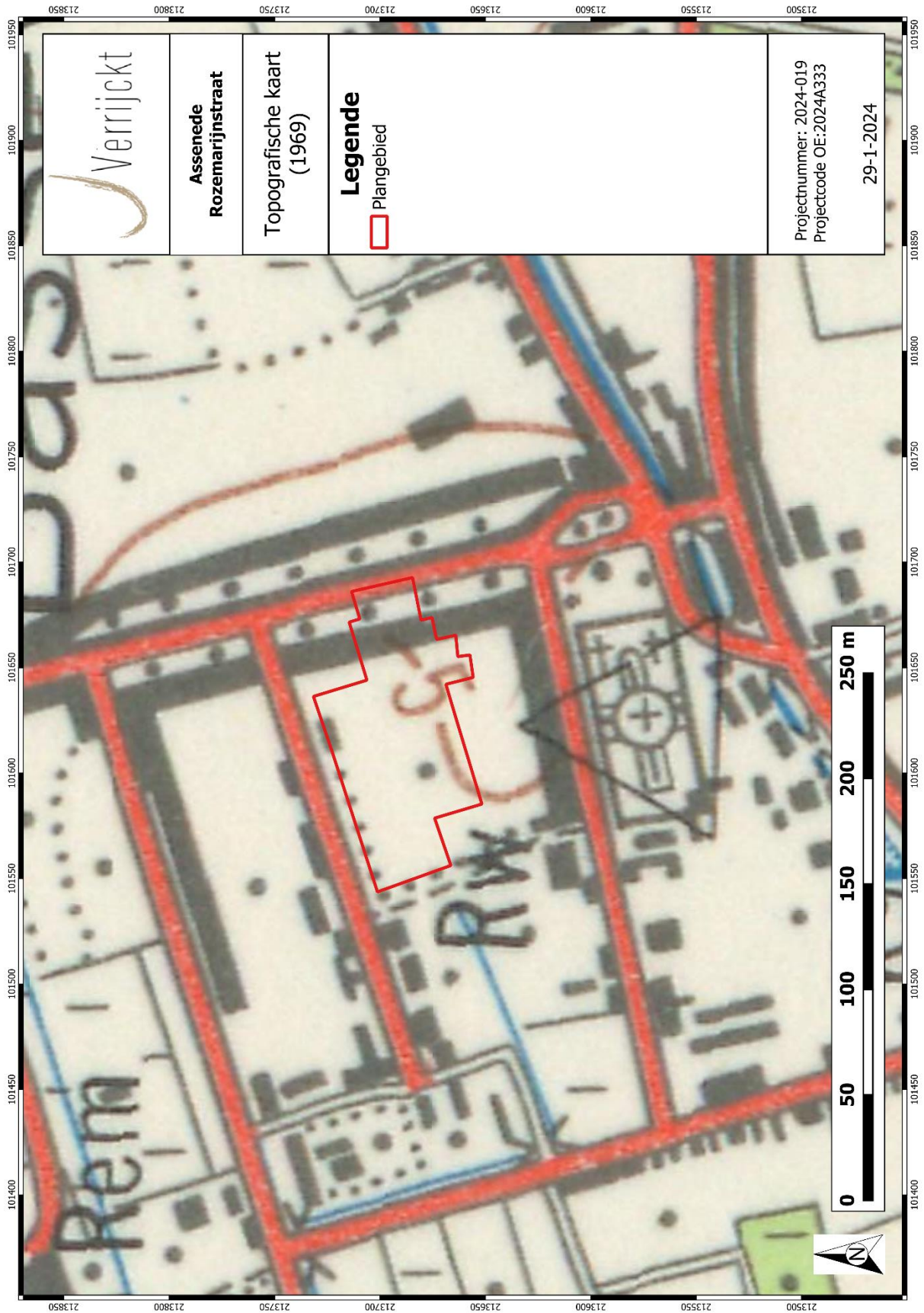
Figuur 20: Plangebied op de Poppkaart²¹

²¹ GEOPUNT 2024e

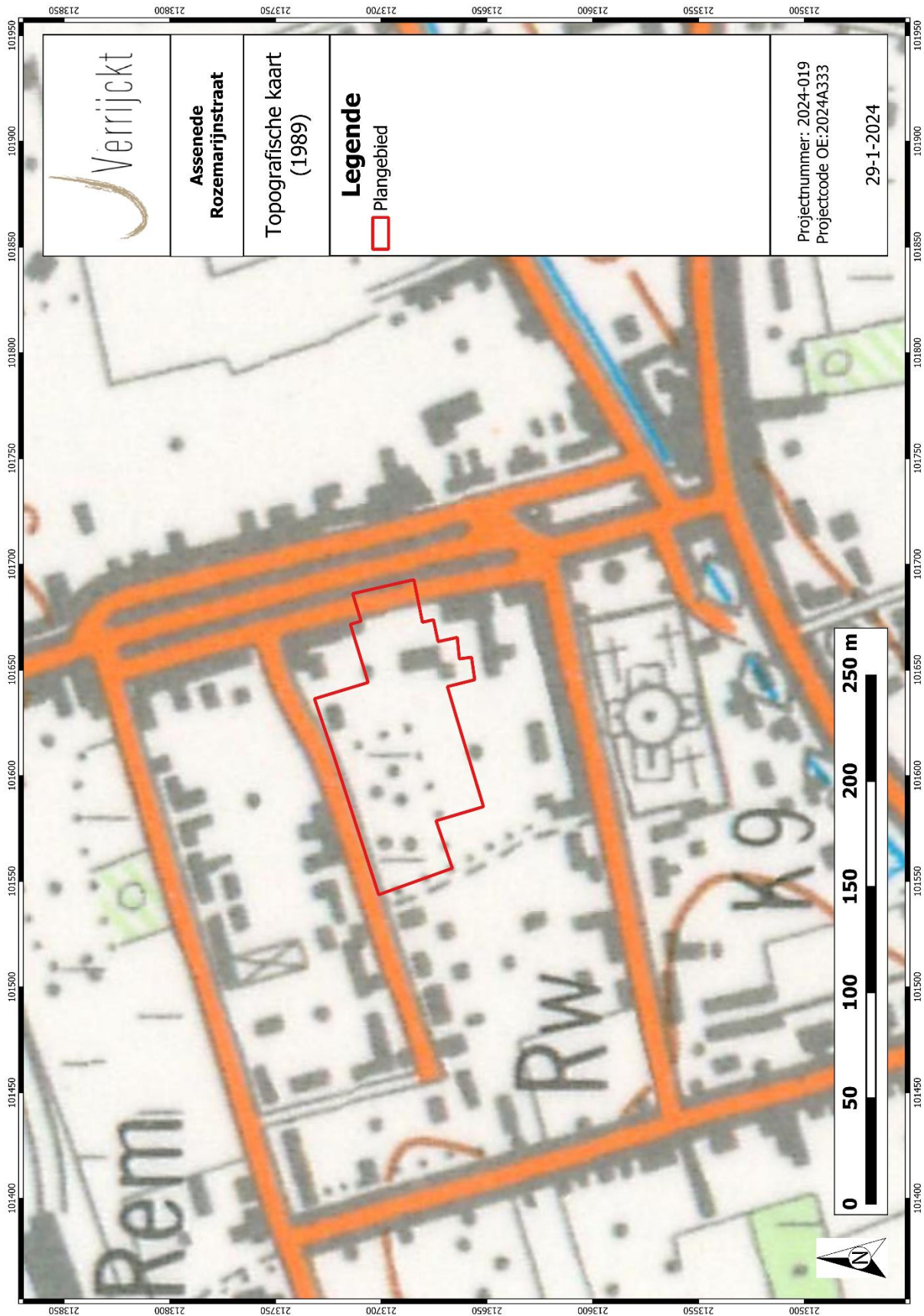
Figuur 21: Plangebied op de topografische kaart uit 1904²²

²² CARTESIUS 2024

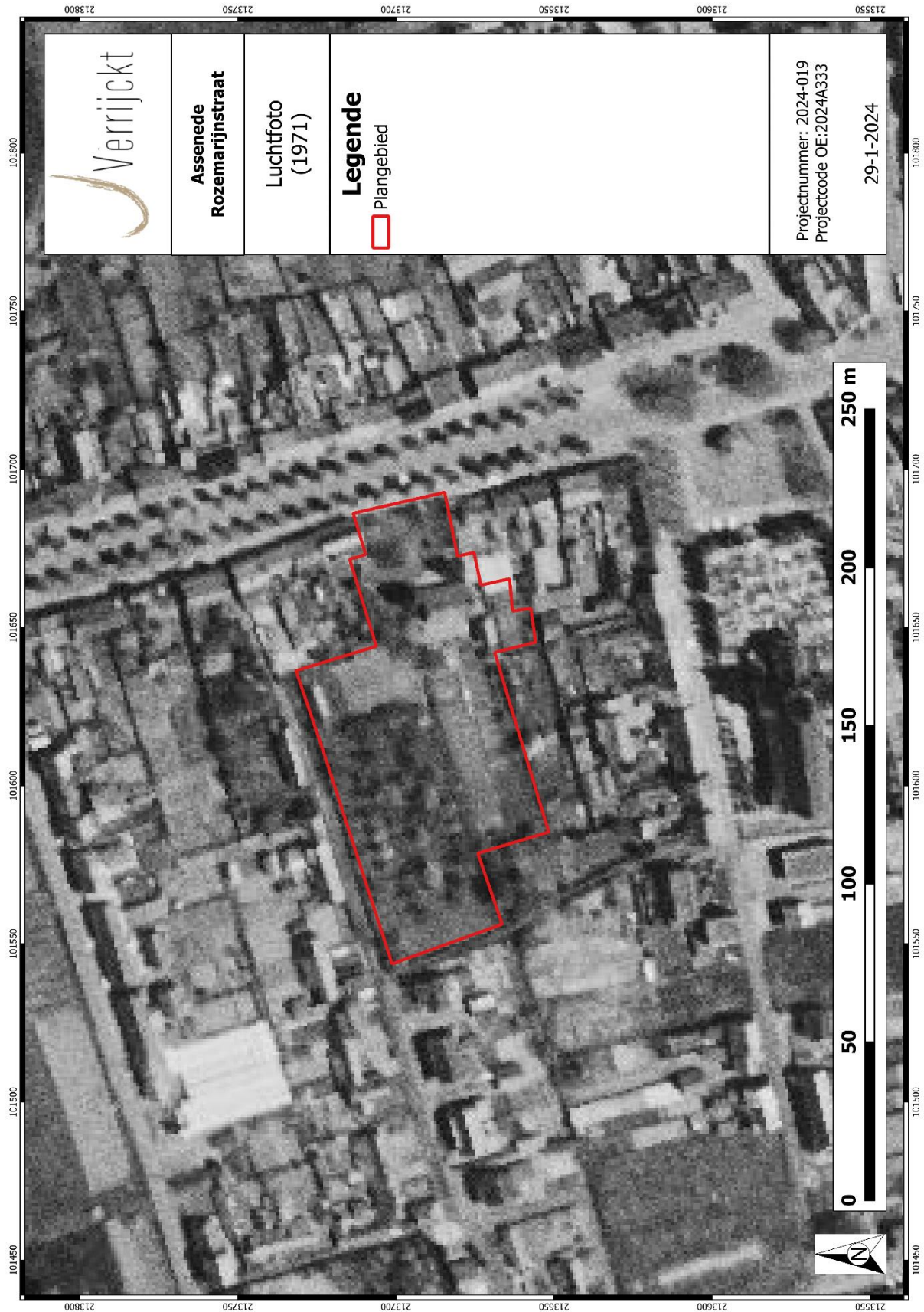
Figuur 22: Plangebied op de topografische kaart uit 1969²³

²³ CARTESIUS 2024

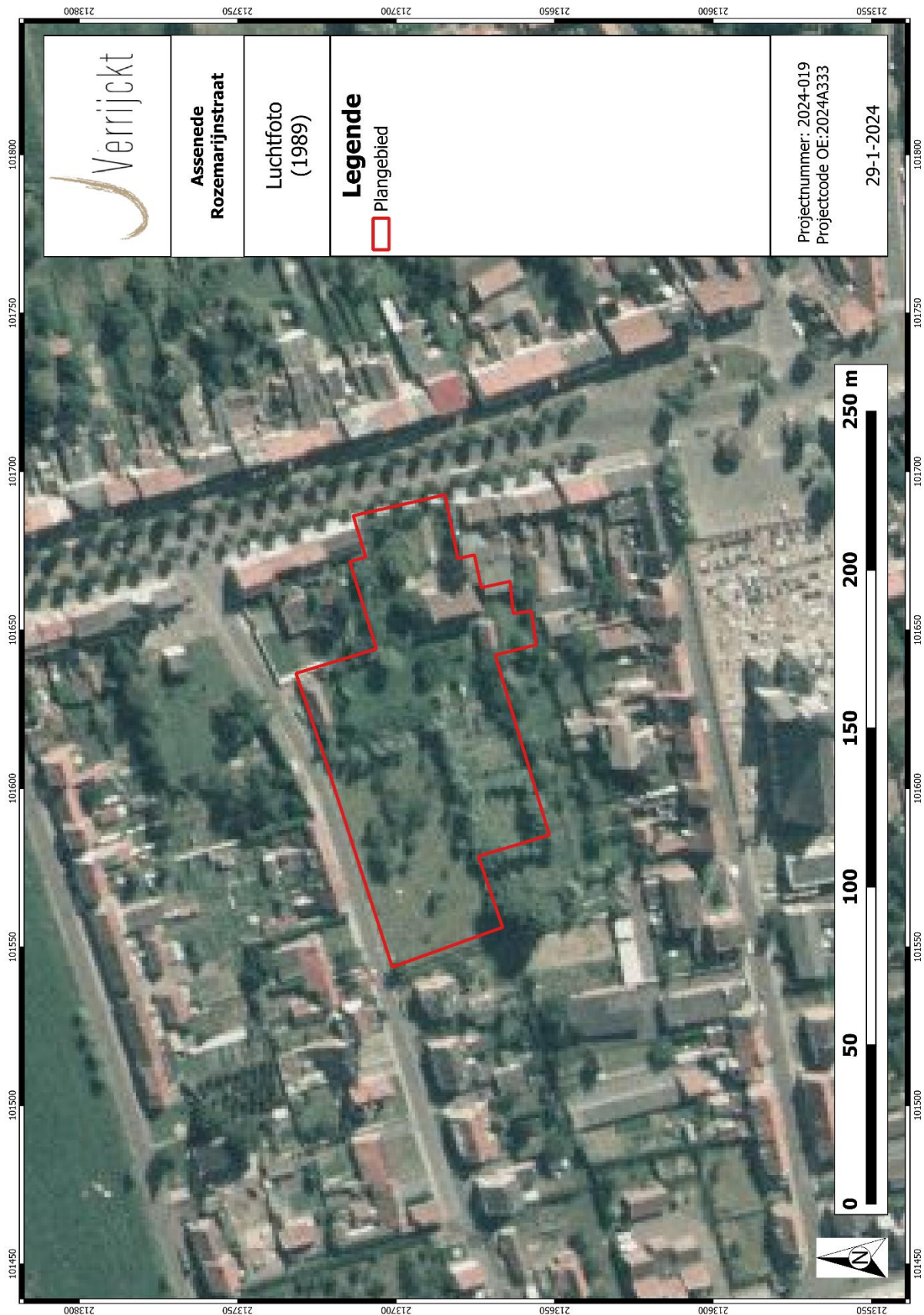
Figuur 23: Plangebied op de topografische kaart uit 1989²⁴

²⁴ CARTESIUS 2024

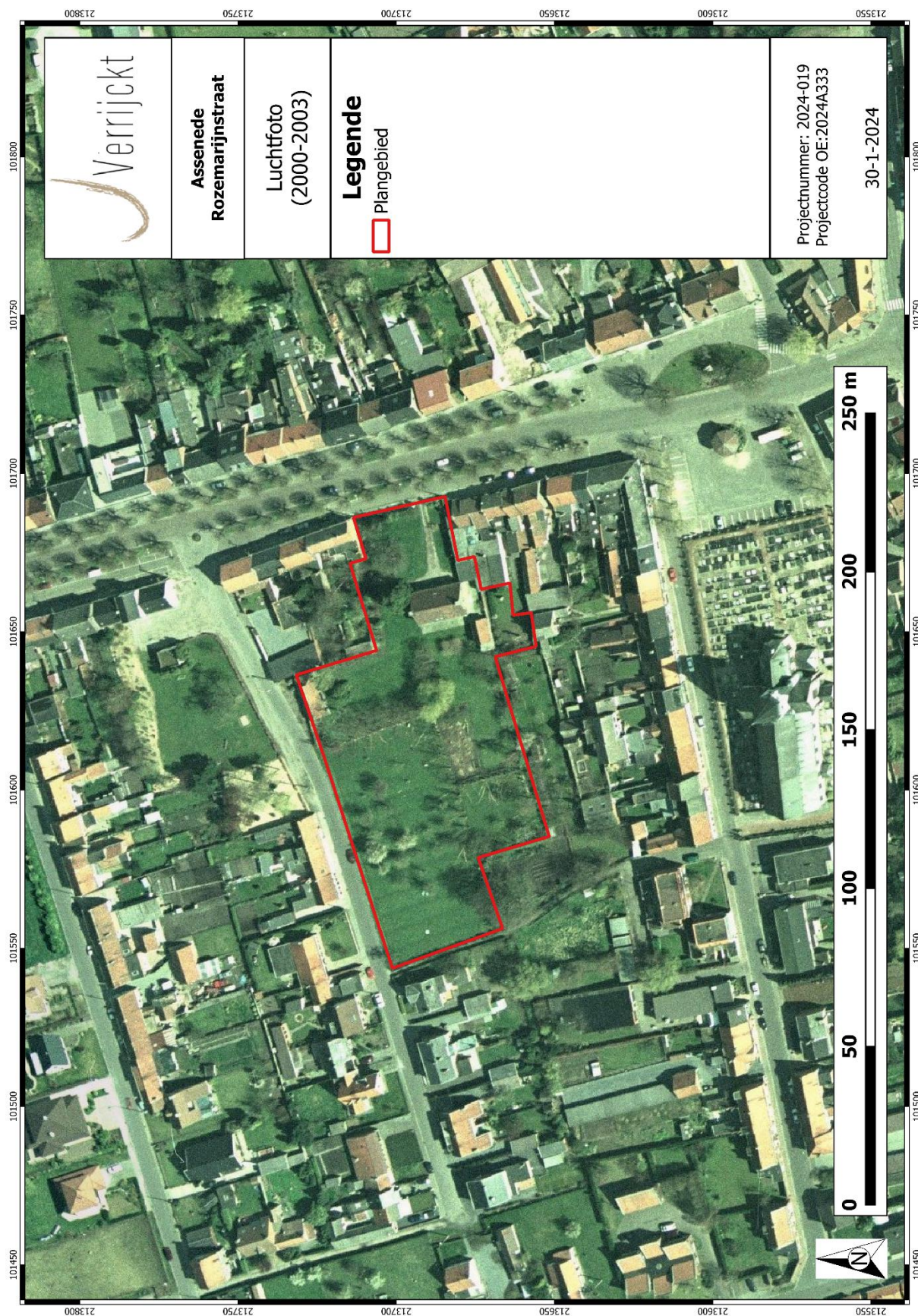
Figuur 24: Plangebied op de luchtfoto uit 1971²⁵

²⁵ CARTESIUS 2024

Figuur 25: Plangebied op de luchtfoto uit 1989²⁶

²⁶ CARTESIUS 2024

Figuur 26: Plangebied op de luchtfoto uit 2000-2003²⁷

²⁷ CARTESIUS 2024

Figuur 27: Plangebied op de luchtfoto uit 2013-2015²⁸

²⁸ CARTESIUS 2024

1.4.7 Archeologisch bronnen

CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI)

Binnen de contouren van het plangebied zijn er geen archeologische waarden gekend. Voor de ruime omgeving van het plangebied kunnen zowel de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), als de archeologische gebeurtenissen, (vastgestelde) archeologische zones en goedgekeurde archeologienota's geraadpleegd worden. Allereerst volgt hieronder een oplijsting van de gekende archeologische waarden zoals opgelijst in de archeologische databank van vindplaatsen in Vlaanderen (CAI).

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.²⁹

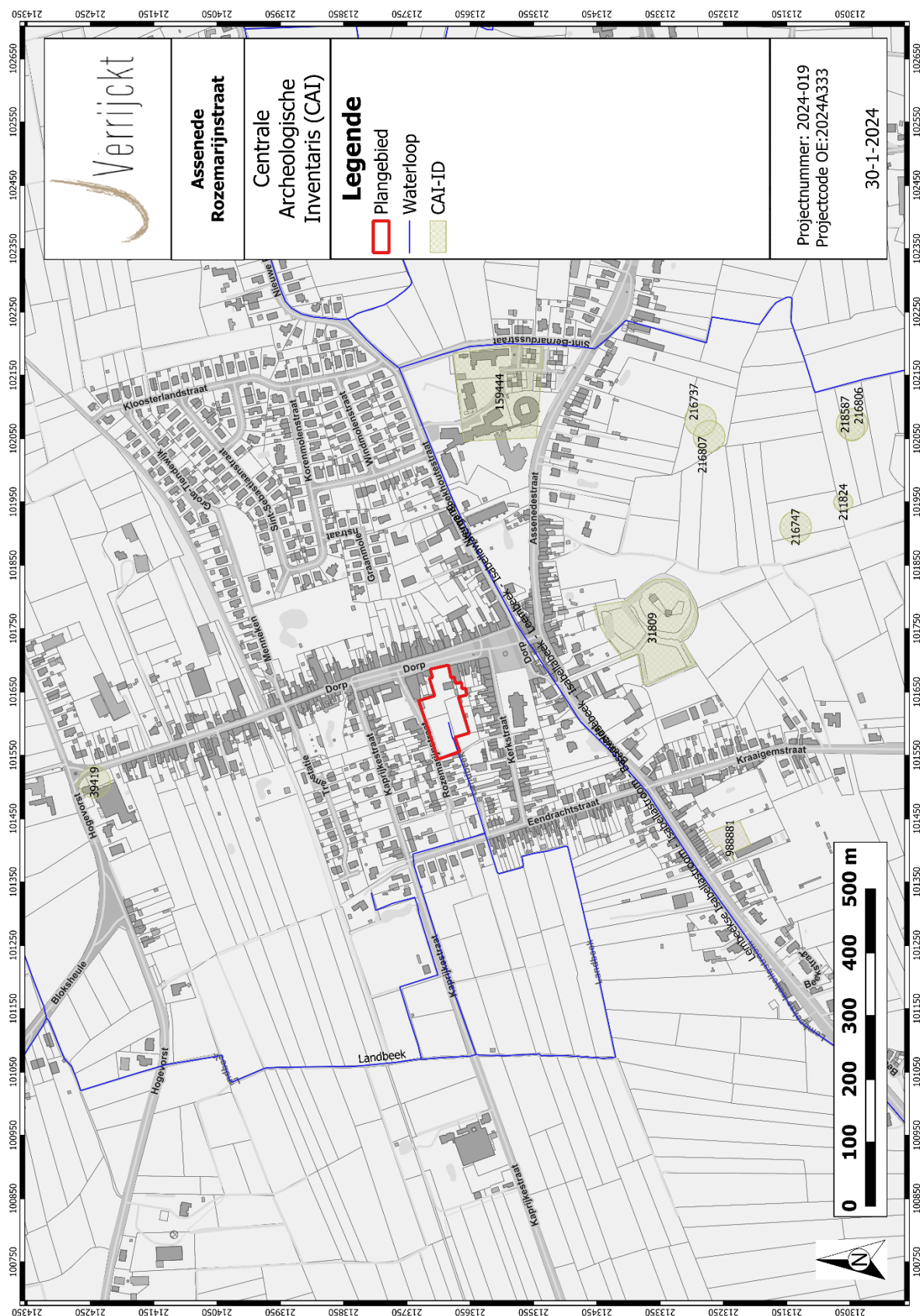
CAI-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	DATERING	BRON
31809	Assenede, Beekstraat 10	Site met walgracht. Op de Ferriskaart nog opgetekend als een achvormige omgrachting met opperhof- en neerhofstructuur. Heden is de cirkelvormige gracht van het opperhof en een deel van de ten noorden ervan gelegen omgrachting van het neerhof behouden.	Late middeleeuwen	Archief IAP
39419	Assenede, Sint-Annamolen	Houten windmolen	Nieuwe tijd	Cartografie
159444	Assenede, Assenedestraat 18	Site met walgracht. In de 19 ^{de} eeuw werd er een klooster opgericht	Late middeleeuwen	cartografie
159447	Assenede, Dorp 146	Hof van Bassevelde, Voorheen woonplaats van de heren van Bassevelde tot in de 16 ^{de} eeuw.	Late middeleeuwen	Cartografie
211824	Assenede, Bassevelde	Metaaldetectie: twee munten en een aantal andere metalen objecten	18 ^{de} eeuw	Metaaldetectie, vondstmelding
216737	Assenede, Vent	Metaaldetectie: losse metalen vondsten	20 ^{ste} eeuw	Metaaldetectie, vondstmelding
216747	Assenede, Kraaigemstraat	Metaaldetectie: losse metalen vondsten	18 ^{de} eeuw	Metaaldetectie, vondstmelding

²⁹ CAI 2024

216806	Assenede, Vent	Metaaldetectie: losse metalen vondsten	16 ^{de} tot 20 ^{ste} eeuw	Metaaldetectie, vondstmelding
216807	Assenede, Vest	Metaaldetectie: losse metalen vondsten	Nieuwe tijd	Metaaldetectie, vondstmelding
218587	Assenede, Vent	Metaaldetectie: losse metalen vondsten	17 ^{de} en 18 ^{de} eeuw	Metaaldetectie, vondstmelding
988881	Assenede, Beekstraat	Landschappelijk en proefsleuvenonderzoek , sterke ploegsporen tonen diepe verstoringen aan waardoor geen steentijdsites werden verwacht. Bij de sleuven werden slechts enkele ongedateerde sporen aangetroffen	ongedateerd	https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/26859

Binnen een straal van 1000m werden verschillende archeologische waarnemingen gekarteerd. Ze tonen de bewoningsgeschiedenis aan vanaf de late middeleeuwen met onder andere het opper- en neerhof, sites met walgracht, windmolen etc. Eén archeologisch onderzoek is gekend maar deze leverde onvoldoende informatie op.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er slechts weinig, goed onderzochte, archeologische sites aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Dit is vermoedelijk niet te wijten aan het ontbreken van archeologische sites. Waarschijnlijk is dit te wijten aan het ontbreken van recente, grootschalige ontwikkelingen waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Figuur 28: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart³⁰

³⁰ CAI 2024

ARCHEOLOGIENOTA'S EN NOTA'S

In de directe nabijheid van het plangebied werden enkele archeologienota's opgemaakt. Tevens werden er vervolgonderzoeken uitgevoerd en gerapporteerd in een nota. Hieronder worden de meest relevante uitgebreider beschreven. De locaties van de uitgevoerde onderzoeken komen sterk overeen met deze van het plangebied waardoor deze onderzoeken relevante info kunnen herbergen over de archeologische verwachting binnen het plangebied.

Tabel 2: Archeologische vooronderzoeken zonder ingreep in de bodem in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.

ID-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	BRON
18970	Vooronderzoek Assenede Bassevelde Grote Tiendenwijk	Archeologienota uit juni 2021	https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/18970
6716	Vooronderzoek Assenede, Fietspad Kaprijke Assenede	Archeologienota uit maart 2018	https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/6716
22235	Vooronderzoek Assenede Beekstraat	Archeologienota uit mei 2022	https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/22235

Tabel 3: Archeologische vooronderzoeken met ingreep in de bodem in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.

ID-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	BRON
26859	Vooronderzoek Assenede Beekstraat	Nota uit juli 2023	https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/26859

Vooronderzoek Assenede Beekstraat³¹ (ID 22235 en 26859)

Het bureauonderzoek kwam tot volgend besluit om verder onderzoek te adviseren:

Naar aanleiding van plannen voor de aanleg van een parking op het terrein diende een archeologienota opgemaakt te worden. Daaruit blijkt dat het terrein archeologisch potentieel kent. We baseren ons daarvoor op landschappelijke, historische en archeologische gegevens. Het terrein bevindt zich op vrij korte afstand tot het centrum van Bassevelde. In de omgeving bevinden zich

³¹ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/22235> en <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/26859>

verschillende waterlopen. Gekende archeologische waarden in de omgeving wijzen op relevante archeologische waarden uit de Romeinse tijd, de middeleeuwen, de nieuwe tijd en de nieuwste tijd. Voor de periode vanaf de 18de eeuw zijn er geen concrete verwachtingen naar relevante archeologische resten. Het terrein blijkt sindsdien onafgebroken in gebruik geweest als akkerland en als grasland. Dit doet een goede bewaring van het bodemarchief verwachten. De geplande werken zullen een negatieve impact op het bodemarchief hebben. Daarom is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig.

Er werd in eerste instantie een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Dit leidde tot volgende conclusie:

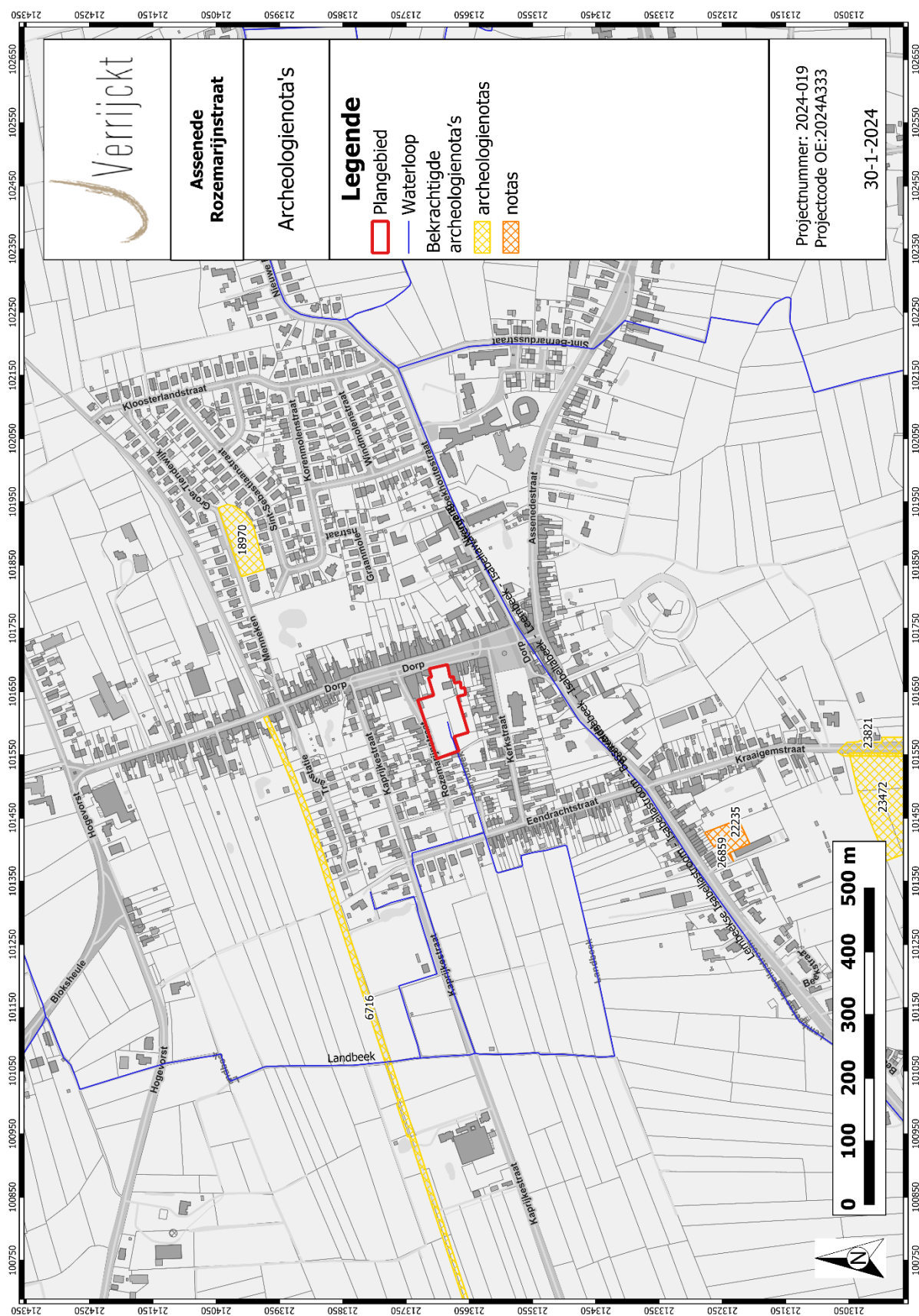
De resultaten van het landschappelijk booronderzoek hebben aangetoond dat het projectgebied grotendeels opgebouwd is uit matig bewaarde zandige podzols die sterk beïnvloed zijn door ploegbewerking. De afwezigheid van uitlogingshorizonten, de verbrokkelde verploeging en bioturbatie van de B-horizonten wijzen op een zekere diepe antropogene bewerking van het terrein waarbij tenminste oppervlakkige sporen en vondsten (zoals steentijdvondsten) zijn verdwenen of uit context zijn gebracht. De kans om ruimtelijk intacte in situ vindplaatsen uit de steentijdperiode, die bestaan uit een strooiing van onder meer vuursteen, verbrande hazelnootfragmenten, verbrand bot, enz. ... terug te vinden in het projectgebied is dus klein. Er worden dus geen steentijdgevoelige zones in het projectgebied verwacht.

De kans op het aantreffen van archeologie van latere ouderdom in het projectgebied bleef wel hoog. Archeologisch relevante niveaus worden verwacht aan de basis van de verploeging. In boorpunten 1 en 2 is dit aan de basis van de AB-horizont, op een diepte van 85 en 55 cm onder het maaiveld, respectievelijk. In boorpunt 3 is dit aan de basis van de Ap-horizont, op een diepte van 40 cm onder het maaiveld.

Bij het proefsleuvenonderzoek kwam men tot volgende conclusie:

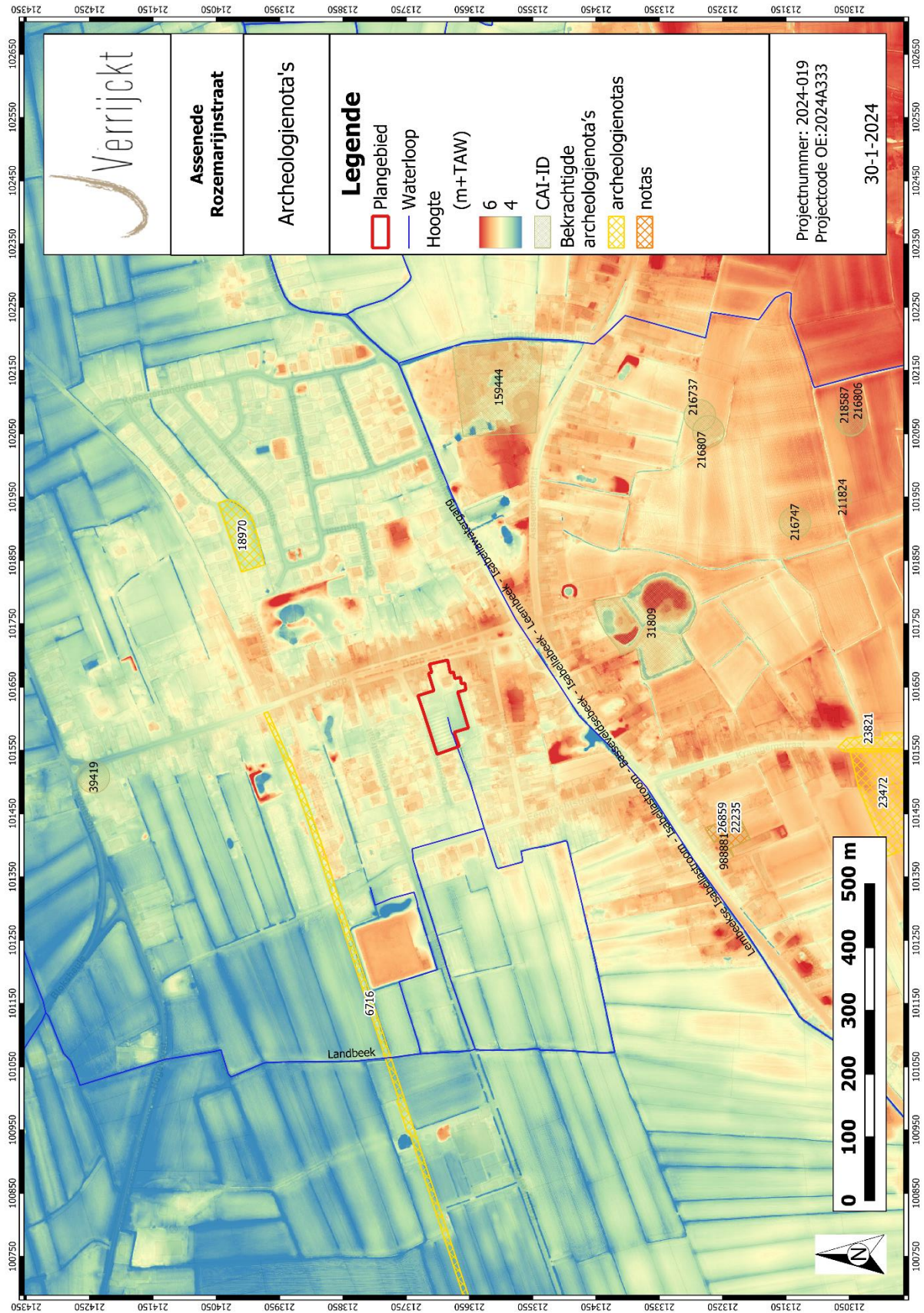
Er werden slechts een aantal sporen geregistreerd, waaronder een paalkuil en ontginningskuil, een gracht en een greppel. Geen enkele van deze sporen kon afdoende worden gedateerd. De paalkuil was vermoedelijk eerder recent en de gracht liep parallel met een perceelsgrens zichtbaar op historische kaarten. De datering en interpretatie van het onderzoeksterrein blijft dus eerder vaag.

Op basis hiervan werd dan ook besloten om geen verder onderzoek uit te voeren.

Figuur 29: Plangebied en omgeving met aanduiding van de archeologienota's³²

32 CAI 2024

Figuur 30: Plangebied en omgeving op de synthesekaart³³

³³ CAI 2024

1.5 Besluit

1.5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?*

Het plangebied kent geen archeologische en historische gegevens. Ook in de directe omgeving zijn de vindplaatsen beperkt. Het kaartmateriaal toont aan dat er aan de oostzijde bewoning was sinds de 18de eeuw. Het achterliggend terrein was meestal als tuinzone gekarteerd.

- *Zijn er gegevens gekend dat de bodem verstoord is?*

Hierover zijn geen bronnen bekend. De historische bewoning aan de oostelijke zijde van het plangebied zal de bodem mogelijk al deels verstoord hebben maar daar is dus geen informatie over beschikbaar.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuw woonproject. Met uitzondering van de locatie van de huidige bebouwing zal het ganse terrein worden ontwikkeld. Het gaat met name om nieuwbouwwoningen en een meergezinswoning in het centrale en westelijke deel. Er wordt een wadi aangelegd met ook nog verschillende paden op het terrein. De rest van het terrein wordt heraangelegd. De werken hebben impact op c. 6.606m². De bodemverstoring zal een diepte hebben van vermoedelijk 80-100cm. De ligging van leidingen en putten zijn nog niet bekend, zo ook de dieptes ervan. Men mag ervan uitgaan dat gans die zone verstoord zal worden als gevolg van de verschillende werkzaamheden.

- *Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?*

Er zijn geen onderzoeken uitgevoerd in de onmiddellijke omgeving van het plangebied. Op iets ruimere afstand van het plangebied, buiten de dorpskern is een podzol vastgesteld maar deze was erg verstoord. Vondstensites uit de steentijd werden er dan ook niet meer verwacht maar in de basis van de B-horizont, tussen 55 en 85 cm, of in de basis van de Ap, op c. 40 cm diepte, konden nog archeologische waarden verwacht worden. Het onderzoek leverde daar echter enkele een aantal ongedateerde sporen op.

- *Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?*

Er zijn geen afdoende aanwijzingen dat er binnen de contouren van het plangebied een archeologische site aanwezig is. Om uitsluitel te geven is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

- *Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek?*

Binnen de contouren van het plangebied is mogelijk een aanwezig, mogelijk afgedekt door plaggen. Indien er podzolbodems aanwezig zijn, kunnen deze goed bewaard zijn. Om na

te gaan of er effectief sprake is van goed bewaarde podzolbodems, alsook om na te gaan op welke diepte een eventueel archeologisch niveau zich situeert, zijn landschappelijke boringen noodzakelijk. Eventueel kunnen die gevolgd worden door een proefsleuvenonderzoek.

1.5.2 Archeologische verwachting

Het plangebied is gelegen aan het Dorp en de Rozemarijnstraat in Bassevelde, gemeente Assenede in de provincie Oost-Vlaanderen. Het terrein is momenteel deels bebouwd en deels boomgaard en tuin.

Het assessment heeft aangetoond dat het terrein landschappelijk gelegen is op de zandrug van Stekene-Maldegem en in die zin op een overgang gelegen is tussen een hoger en lager deel in het landschap. Tevens ontspringt de Landbeek ter hoogte van het plangebied. Dit zorgt ervoor dat het terrein interessant kon zijn voor de aanwezigheid van prehistorische bewoning. De variatie in het landschap en de nabijheid van water zorgde voor een variatie aan fauna en flora. De mens kon dit gebied hebben aangedaan vanaf het jong-paleolithicum en mesolithicum ook al zijn er geen dergelijke sites gekend in de omgeving.

Met de introductie van de landbouw in het neolithicum ging de mens nederzetten en aan landbouw doen. De landschappelijke en bodemkundige data wijzen op een potentieel hiervoor. Vanaf de late middeleeuwen komen ook plaggenbodems voor die ook in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Dit wijst dus op landbouwactiviteiten in die periode. Deze plaggen kunnen onderliggende/oudere sites afdekken en beschermen tegen diepploegen of andere bodemverstoring. De ligging nabij het dorpscentrum kan ook informatie aanleveren over de vroege bewoning van Bassevelde en de ontwikkeling van het dorp.

Er kan dus een potentieel voor archeologische waarden vooropgesteld worden vanaf de steentijd tot en met de nieuwe tijd. Zeker aan de oostelijke zijde kunnen bewoningssporen vastgesteld worden uit de middeleeuwen en later. Overige perioden kunnen op het ganse terrein aangetroffen worden, zo ook later bijgebouwen of putten uit de historische perioden.

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw te realiseren. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

De werken vinden met name in het westelijke deel van het plangebied plaats en bestaan van west naar oost uit volgende zaken:

- aanleg tuinbergingen op een oppervlakte van 126,5 m². Diepte van de werken is onbekend.
- aanleg tuin op c.325m². Deze wordt aangelegd op een nog onbekende diepte
- Eengezinswoningen: 432m², met een vermoedelijke diepte van 80 tot 100cm
- Voortuin en parkeergelegenheid: 510m² met een vermoedelijke diepte tot 50cm -mv
- Parkeergelegenheid in het noorden van het plangebied: 210m² met een vermoedelijke diepte tot 50m²
- Meergezinswoning: 262 m² waarvan de diepte van de fundering nog onderwerp is van onderzoek.

-Wadi in het zuidwesten: 120m² maar met een nog onbekende diepte

-Weg doorheen het plangebied: 220m² met een vermoedelijke diepte tot 30cm -mv

De bestaande bebouwing blijft behouden (282m²).

In de oostelijke helft van het plangebied zal de enige aanpassing het pad (220m²) zijn met een breedte van 3m. Het terrein en de bestaande bebouwing blijven daar aldus behouden.

Men mag ervan uitgaan dat van de 6.888m² er ongeveer 3.600m² zal worden ontwikkeld. De diepte van de werken is niet duidelijk maar het archeologisch niveau kan vrij ondiep aanwezig zijn (40-85 cm op basis van sites in de omgeving).

Op basis van bovenstaande gegevens is er een archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de steentijd tot en met de nieuwe tijd.

1.5.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Gelet op het ontbreken van goed onderzochte, grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig.

1.5.4 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden onvoldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de geplande werken op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen.

Uit bovenstaande onderzoek kan niet met zekerheid gesteld worden dat er een, goed bewaarde, archeologische site aanwezig is en dat deze archeologische site bedreigt wordt door de geplande werkzaamheden. Gelet op de gekende gegevens uit de omgeving van het plangebied is de kans aanwezig dat er een archeologische site uit de steentijd tot en met de nieuwe tijd aanwezig is. De aanwezigheid en bewaringstoestand van eventuele archeologische sites, alsook de potentiële bedreiging, kan enkel bevestigd worden door de uitvoering van een landschappelijk booronderzoek en eventuele vervolgonderzoeken. Hierbij moeten volgende vragen beantwoord worden:

Bodem

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:

- Wat is de aard van dit niveau?
- Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
- Kan dit niveau gedateerd worden?
- Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
- Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
- Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

Sites uit de steentijden en vuursteenconcentraties

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?
- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?
- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?
- Wat is de datering van de artefacten?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Volgens bovenstaande kan gesteld worden dat er niet voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is wel voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites voldoende kenniswinst opleveren.

Gelet op de toekomstige bouwwerkzaamheden, is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

1.5.5 Samenvatting

Het plangebied (6.888m²) is gelegen aan het Dorp en de Rozemarijnstraat te Bassevelde, Assenede (prov. Oost-Vlaanderen). Het terrein zal ontwikkeld worden voor nieuwbouw waarbij de werken betrekking hebben op c. 3.600m². De huidige bebouwing zal worden bewaard.

Het assessment heeft aangetoond dat er een potentieel is op het aantreffen van archeologische waarden vanaf de steentijd tot en met de nieuwe tijd. De diepte van de werken zijn nog niet overal bekend maar archeologische waarden kunnen wel vrij ondiep voorkomen waardoor verder onderzoek noodzakelijk zal zijn. Het oostelijke deel van het plangebied kan worden vrijgegeven omdat de werken enkel betrekking hebben op het pad (220m²) en de impact er zowel qua oppervlakte als diepte erg beperkt zal blijven. Dit wordt nog verder beschreven in het programma van maatregelen.

2 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	4
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).....	5
Figuur 3: Plangebied met weergave van huidige inplanting	9
Figuur 4: Plangebied met weergave van huidige inplanting op orthofoto.....	10
Figuur 5: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting.....	12
Figuur 6: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto	13
Figuur 7: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM II)	15
Figuur 8: Plangebied op het DHM II	16
Figuur 9: Illustratie gradiëntzone	17
Figuur 10: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart	20
Figuur 11: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000	21
Figuur 12: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart 1:200 000 betreffende het plangebied	22
Figuur 13: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000.....	23
Figuur 14: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart 1:50 000 betreffende het plangebied	24
Figuur 15: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen	25
Figuur 16: Vorming van een plaggendeek in archeologisch perspectief.	26
Figuur 17: Plangebied op de Ferrariskaart	29
Figuur 18: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen	30
Figuur 19: Plangebied op de Vandermaelenkaart.....	31
Figuur 20: Plangebied op de Poppkaart	32
Figuur 21: Plangebied op de topografische kaart uit 1904	33
Figuur 22: Plangebied op de topografische kaart uit 1969	34
Figuur 23: Plangebied op de topografische kaart uit 1989	35
Figuur 24: Plangebied op de luchtfoto uit 1971	36
Figuur 25: Plangebied op de luchtfoto uit 1989	37
Figuur 26: Plangebied op de luchtfoto uit 2000-2003	38
Figuur 27: Plangebied op de luchtfoto uit 2013-2015	39
Figuur 28: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart	42
Figuur 29: Plangebied en omgeving met aanduiding van de archeologienota's	45
Figuur 30: Plangebied en omgeving op de syntheseskaart	46

3 LIJST MET TABELLEN

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	40
Tabel 2: Archeologische vooronderzoeken zonder ingreep in de bodem in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	43
Tabel 3: Archeologische vooronderzoeken met ingreep in de bodem in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	43

4 PLANNENLIJST

PLANNENLIJST ASSENEDE, ROZEMARIJNSTRAAT	PROJECTCODE BUREAUONDERZOEK 2024A333
Plannummer	Figuur 1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart.
Aanmaakschaal	1:10.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 2
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 4, Figuur 6, Figuur 24 t/m Figuur 27
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Plangebied en gekende verstoringen op orthofoto
Aanmaakschaal	1:2.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 7
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Plangebied op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 8
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Plangebied en omgeving op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 10
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op tertiairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 11
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:200.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 13
Type plan	Geologische kaart

Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 15
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op bodemkaart
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 17
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgeteld door Joseph de Ferraris
Aanmaakschaal	1:11.520
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1771-1778
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 19
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart, opgesteld door Philippe Vandermaelen
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1846-1854
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 18
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1843-1845
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 20
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op Poppkaart
Aanmaakschaal	1:2.500
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1842-1879
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 21 t/m Figuur 23
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op de topografische kaart
Aanmaakschaal	1:2.500
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1873-1989
Datum	30/01/2024 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 28 t/m Figuur 30

Type plan	Centraal Archeologische Inventaris
Onderwerp plan	Plangebied op met archeologische waarden
Aanmaakschaal	1:5.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakperiode	2001-2016
Datum	30/01/2024 (raadpleging)

5 BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2023. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

AGIV, 2023a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2023b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2023c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2023d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootchalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2023e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2023. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.

CARTESIUS, 2023. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.

DOV VLAANDEREN, 2023a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2023b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2023c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEOPUNT, 2023a. GEOPUNT VLAANDEREN.

GEOPUNT, 2023b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2023c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2023d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].

GEOPUNT, 2023e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at:

<http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2023f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at:
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

GEOPUNT, 2023g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at:
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.

GULLENTOPS F., PAULISSEN E. EN VANDENBERGHE N. (1996) Toelichtingen bij de Geologische kaart van België – Vlaams Gewest.

IOE, 2023. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

6 BIJLAGEN